

37
'72

FLACĂRA

ANUL XXI
NR. 901
9 SEPTEMBRIE 1972

În șapte zile

... Și ne întoarcem cu gândul înapoi răsfoind filele de mai de demult sau de mai aproape ale istoriei și găsim nenumărați bărbați care au gândit viitorul, viitorul acestui popor, încercând să-i găsească drumul, cuprinși toți de focul sacru al dragostei de țară, de această țară, mulți rămânând doar simpli vizionari, dar fiind și destui cei care și-au însoțit gândul cu fapta, trecind de la starea de vis la starea de luptă, adică de muncă, adică de concret. A gândi viitorul și a și-l pregăti este o virtute ce aparține în exclusivitate omului, care face parte firesc și necesar din condiția sa umană. Și de curând, cunoscându-ne mai bine, am ridicat această virtute la rangul de știință, i-am căutat și-i căutăm în continuare o metodologie proprie, direcțiile de investigație. Omului de astăzi nu-i este și nu-i poate fi indiferent cum va evolua societatea omenească de mâine, pe ce traiectorii se va înscrie. Anul 2000 nu mai este o amenințare biblică, un motiv de coșmar rezultat dintr-o stare de inapoiere științifică și culturală, a devenit o realitate aproape palpabilă, fizionomia lui posibilă a fost de pe acum studiată în multe chipuri și adunată între coperte de cărți, transfigurată artistic, cu mai multă sau mai puțină măiestrie, în opere de artă; a devenit o speranță pentru acel mereu mai bine rivnit de umanitatea însetată de pace și armonie între popoare.

Am luat anul 2000 ca punct de reper pentru că este aproape, pentru că aproape toți cei de azi vom ridica paharul luându-ne rămas bun de la un mileniu și salutând cu speranță și încredere un altul care va începe. Nouă, poporului român, documentele Conferinței Naționale a partidului ne-au deschis perspectiva de a situa țara în acel moment istoric în rândul țărilor celor mai avansate economic. Este o perspectivă care are forța certitudinii pentru că realizarea ei se află în minile noastre, ale tuturor. Trăim însă într-o lume în care nu toate lucrurile se află puse la locul lor, în care popoarele continuă să fie confruntate cu probleme majore, încă nesoluționate, în care există numeroase fenomene negative ce ridică mari obstacole în calea progresului, a unui viitor luminos pentru întreaga omenire. «În aceste condiții — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu în Mesajul adresat participanților la cea de-a III-a Conferință Mondială de Cercetare a Viitorului — țelul științei viitorului... mi se pare a fi tocmai acela de a studia, cerceta și deschide perspectiva soluționării problemelor spinoase care frământă astăzi lumea, accelerării mersului înainte al omenirii pe calea organizării mai raționale și echitabile a societății, precum și a conlucrării fructuoase între toate națiunile, libere și egale în drepturi, într-un climat de pace și bună înțelegere». Este una dintre cele mai nobile meniri ale acestei științe frumos numite — viitorologie. Să observi frământările de azi ale oamenilor de pe această planetă, să asculți și să înțelegi durerile umanității, să-i înțelegi patimile și rătăcirile de moment, și crezând în marile virtuți ale omului, să cauți în viitor răspuns la ceea ce aparent este astăzi fără răspuns, rezolvare irezolvabilului, e nobil, e frumos și este înainte de toate atât de uman. Aceasta înseamnă a împleți gândul cu fapta, a descoperi acel punct luminos din depărtare, dar a găsi și drumul care să ducă la el.

Se vorbește din ce în ce mai mult că viitorul înseamnă azi, că prezentul capătă pregnant atribute ale faptului împlinit, consumat, că acțiunile lui, ale prezentului, sînt determinate de cerințele viitorului. Așa este dacă ne rezumăm să privim numai o anumită față a problemei. Pentru că nu trebuie uitat că viitorul se clădește pe temelii prezentului, că ziua de mâine își trage izvoarele în ziua de azi. Oamenii, în general, și fiecare om în parte sînt supuși perfecționării, fiecare individ aspiră la perfecționare, la o existență mai bogată, mai rafinată; aspirațiile — lege firească a firii umane, — se transformă treptat în necesități, iar cunoașterea acestora devine o cerință imperioasă pentru a asigura în viitor o dezvoltare armonioasă. Este firesc deci ca și previziunile viitorului să se bazeze și ele pe realitățile prezentului, pe preocupările și aspirațiile de azi ale popoarelor. «După convingerea noastră — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu în același mesaj — nu te poți preocupa de viitor fără a acționa și a face ca prezentul să ofere premisele îmbunătățirii zilei de mâine».

Marți, 5 septembrie 1972

Petru ISPAS

ÎN ÎNTÎMPINAREA CELEI DE-A XXV-A ANIVERSARĂ

ÎNTRECEREA CONTINUĂ CU INTENSITATE SPORITĂ

avanpremieră hidroenergetică

La Poiana Uzului, într-un grandios decor natural, un impunător baraj este pe cale de a fi terminat. Zilele trecute, constructorii de pe șantierul complexului hidrotehnic au încheiat betonarea blocului 20 al barajului, în prezent 27 din cele 33 blocuri atingînd cota finală. De asemenea, s-au încheiat lucrările de betonare a planșului hidrocentralei și a început construcția spațiului în care vor fi montate generatoarele. Întrecerea socialistă, întrecere a cărei intensitate nu încetează să crească, și-a arătat și pe acest șantier roadele, constructorii angajîndu-se a încheia lucrările la hidrocentrală cu un an mai devreme față de termenul planificat. Judecînd după stadiul actual al lucrărilor, după efervescența ce domnește pe șantier, se poate aprecia că ambițiosul țel va fi atins întocmai. Materializat, acest efort închinat celei de-a 25-a aniversări a republicii va însemna în final energie electrică suplimentară în valoare de 1,5 milioane kWh.

o problemă cheie: reducerea cheltuielilor materiale

În procesul de asigurare a unei baze materiale reale a angajamentelor asumate — s-a arătat în documentele Conferinței Naționale a partidului nostru — o sarcină de maximă răspundere o reprezintă reducerea susținută și permanentă a cheltuielilor materiale.

Fotografia noastră vă prezintă un instantaneu realizat la Uzina de vagoane din Drobeta Turnu-Severin, unde harnicul colectiv de muncă s-a angajat în cinstea celei de-a 25-a aniversări a republicii să ridice coeficientul de utilizare a metalului la peste 99,4%, economisind astfel peste

85 kg metal la vagon. Pînă în prezent din materialul economisit la debitare au fost realizați suporturi de capace pentru 300 vagoane și peste 6 000 de bucăți portsaboți. Valorificînd inteligența proprie, muncitorii secției montaj și ai secției sculărie au realizat, de asemenea, un dispozitiv pentru presarea carcaselor la cupla automată-vagon, care are un efect economic remarcabil, efectuîndu-se în 3 minute și fără efort fizic ceea ce pînă acum realizau șase oameni în 30 minute.

un suflu nou pe șantierul de la dunăre

Interviu cu ing. IOAN V. CRISTEA, Erou al Muncii Socialiste, directorul Șantierelor navale—Oltenița

— Tovarășe director, în cei peste 24 de ani de când conduceți aceste șantiere navale, ați trăit, probabil, mai multe momente de maximă însemnătate pentru viața întreprinderii și a colectivului ei. Cu ce se deosebește de acestea momentul actual definit de aplicarea hotărârilor Conferinței Naționale a P.C.R. și de marea întrecere pentru îndeplinirea sarcinilor cincinalului înainte de termen?

— Într-adevăr, deși privite prin prisma timpului, unele din evenimentele trăite pe șantierul nostru, apar astăzi cam romantice, la vremea lor au concentrat nu numai atenția ci și emoția noastră. Mă refer la primul plan de stat, în 1949, la întrecerea nituitorilor — vestigiul Banu și Iordăchescu, la lansarea la apă a primei construcții navale — pînă atunci făcusem doar reparații — la executarea primelor comenzi pentru export și așa mai departe. De fapt, proiectarea, executarea pe cală și lansarea la apă a fiecărui nou tip sau dimensiune de navă a constituit un eveniment. M-ați întrebat în ce măsură se deosebesc acestea de ceea ce constituie momentul actual pe șantiere. Deși n-aș vrea să mă pierd în generalități, trebuie să vă asigur că suflul nou care a cuprins întreaga țară e prezent și pe acest șantier naval de pe malul Dunării. Conferința Națională a P.C.R., la care am avut înalta cinste să fiu delegat și ales în prezidiu, ne-a înfățișat sarcini calitativ noi, foarte complexe, a căror îndeplinire punctuală impune reconsiderarea responsabilității profesionale a fiecărui membru al colectivului nostru în parte și a întreprinderii în ansamblu. Pentru a ne referi, bunăoară, doar la investiții. Conducerea de partid și de stat a înțeles că într-o țară ca a noastră, cu ieșire la mare și cu un fluviu navigabil ca Dunărea, ramura construcțiilor navale trebuie să țină pasul cu întreaga economie națională și în consecință a alocat considerabile fonduri de investiții în acest domeniu. În întreprinderea noastră un volum mare de investiții are în vedere lucrările de construcție ale unor noi hale de corp cu suprafața de 15 000 mp, estacade, depozite de materiale dotate cu poduri rulante de mare tonaj, terminarea halei de tâmplărie și a postului trafo, începerea lucrărilor pentru

bazinul de iernat... Sarcini calitativ noi se pun în ce privește eficiența investițiilor — la care capitol nu stăm rău de loc: 3,1, adică cel mai indicat indice pe Centrala navală — folosirea la maximum a capacităților și spațiilor de producție. La noi — în condițiile unui volum considerabil de muncă pe cale, adică în hale neacoperite — utilizarea la maximum a utilajelor în toate cele trei schimburi prezintă multe dificultăți; cu toate acestea a și crescut coeficientul randamentului pe schimburile II și III și sintem convinși că o bună muncă organizatorică ne va aduce noi satisfacții și în această direcție. În fața unor asemenea sarcini, entuziasmul cu care colectivul nostru a pornit întrecerea în cinstea Conferinței Naționale a P.C.R. (întrecere pe care a cinstit-o cu realizarea unei nave peste plan) nu numai că nu a slăbit pe șantierul nostru ci, dimpotrivă, este mai animată, mai îndrăjită. Sintem îndreptățiți să credem că — față de cifrele pe primele nouă luni ale anului — angajamentele noastre sporite pe anul 1972 vor fi îndeplinite înainte de termen.

— Sinteți deopotrivă de optimist în ce privește sarcinile dv. de export?

— Despre modul în care ne achităm de obligațiile deduse din contractele cu beneficiarii străini puteți afla unele lucruri consultînd, de pildă, Cartea de onoare a întreprinderii (n.n.: am consultat-o și n-am găsit acolo decît elogii ale beneficiarilor din numeroase țări la adresa șantierului dunărean). Dar și în materie de export Conferința Națională ne-a trasat sarcini noi, nu numai în ce privește calitatea și eficiența, ci și competitivitatea, adaptarea permanentă a producției la cerințele pieței externe. În orice caz, în ce ne privește, vom ține seama, în spiritul și litera ei, de precizarea făcută de tovarășul Nicolae Ceaușescu în raportul său la Conferința Națională a P.C.R.: «Angajamentele luate cu privire la depășirea planului producției industriale trebuie să se concretizeze în bună parte în produsele pentru export». Noi, asemenea angajamente ne-am luat. Rămîne să le onorăm.

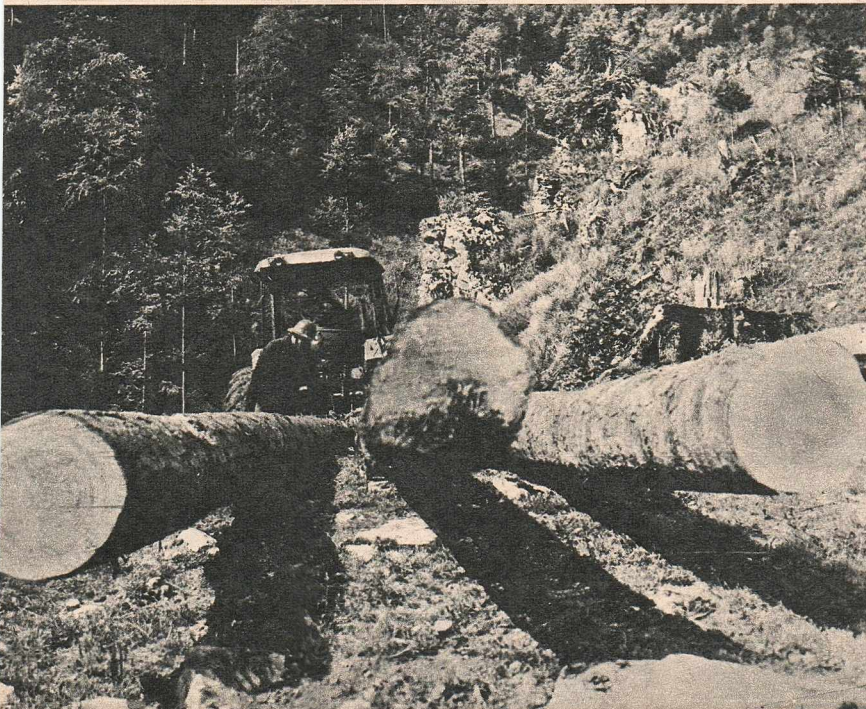
E. DASCĂLU

La ordinea zilei, în agricultură, se situează, odată cu urgentarea recoltării florii-soarelui, sfeclei de zahăr, porumbului, cartofilor și altor culturi, trecerea neîntîrziată la însămînțarea culturilor de toamnă. Fotoreporterul a surprins la C.A.P.-Valea lui Mihai, județul Bihor, tocmai începerea însămînțării culturilor de toamnă, acțiune ce se cere în zilele ce urmează tot mai extinsă, astfel încît întreaga suprafață să fie însămînțată în timp optim, înaintea ploilor de toamnă.

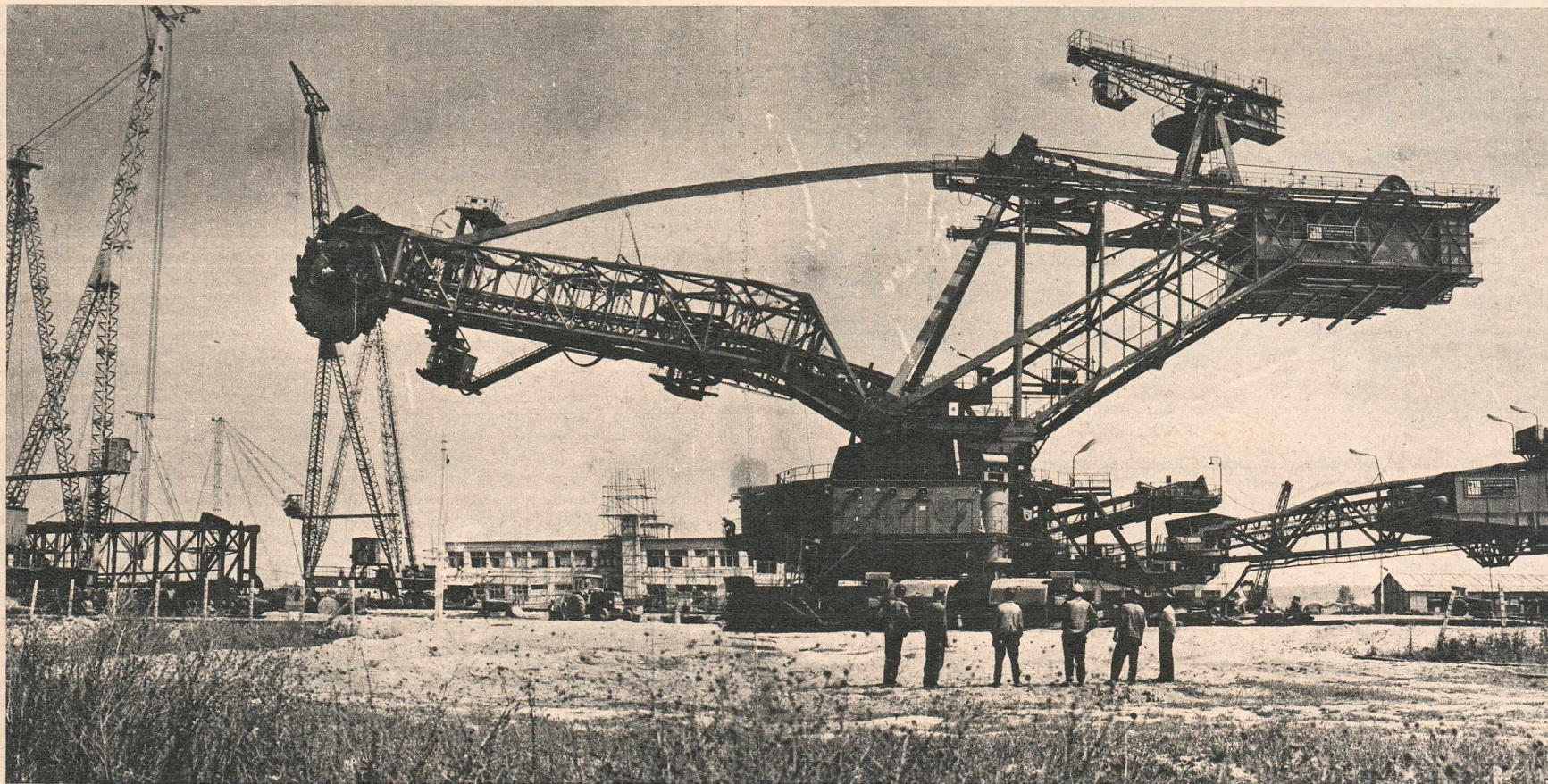
tehnologii noi în industria lemnului

Aplicînd în practică indicațiile Conferinței Naționale a partidului privind valorificarea superioară și complexă a întregii baze de materii prime, muncitorii forestieri din județul Neamț au introdus, pentru prima dată în țară, tehnologia de scoatere din parchetele de exploatare a arborilor cu coronament și prelucrarea acestora în depozitele de la marginea pădurii, sau pe platforme special amenajate. În felul acesta se reduc aproape complet pierderile din exploatare, cîștigîndu-se anual circa 30 000 mc de bușteni pentru cherestea. Ca urmare a aplicării noii metode și a altor tehnologii moderne de exploatare și industrializare, forestierii din această parte a țării au realizat peste sarcinile de plan o producție-marfă în valoare de 40,5 milioane lei, depășindu-și astfel angajamentele asumate pe întreg anul 1972. În unități fizice s-au livrat suplimentar, printre altele, 53 000 mc bușteni foioase și rășinoase, 5 100 mc cherestea și 100 mc doage.

tîrgul de mostre – acord final

Așadar, al VI-lea Tîrg de mostre de bunuri de consum și-a închis porțile. Eveniment de anvergură, tîrgul s-a bucurat de un succes binemeritat. Cei circa 500 000 de vizitatori au putut aprecia calitatea deosebită a unor serii întregi de produse (din totalul de 100 000, cite au fost expuse), realizate de 1 152 de întreprinderi, aparținînd a cinci ministere. S-au bucurat de deosebit succes încălțămîntea de piele pentru bărbați și femei, produsă la «Clujana» și «Arta Guban», țesăturile de in și cîneapă «Sadu» și «Balada» realizate în întreprinderea «INTEX»-Păulești, garniturile de mobilă realizate de întreprinderile specializate de la Sibiu și Drobeta Turnu Severin etc., etc. Dealtfel, ca o recunoaștere a eforturilor de a realiza produse de o calitate superioară, concepute cu bun-gust, accesibile unor categorii cît mai largi de cumpărători, cu ocazia închiderii tîrgului — 31 august — au fost distribuite 341 de diplome acelor întreprinderi care s-au remarcat în mod deosebit. Ceea ce dorim în final cu toții este ca acele produse care au înrunit sufragiile a sute de mii de vizitatori să nu întîrzie să apară în magazinele de specialitate din țară. Este dealtfel promisiunea fermă a tuturor întreprinderilor și organizațiilor comerciale participante, a cărei materializare așteptăm să o consemnăm cu satisfacție cît mai curînd.

Fotografia noastră înfățișează cel mai mare excavator montat vreodată la noi în țară. Greutatea sa, 3 000 t, și capacitatea de exploatare, 2 400 mc pe oră, justifică — fără îndoială — superlativul. Agregatul al cărui montaj s-a executat într-un ritm accelerat — în concordanță cu eforturile depuse de întreaga noastră industrie de a îndeplini înainte de termen cincinalul actual — va asigura deschiderea și exploatarea celei mai mari mine la suprafață din țară, cea de la Roșia de Jiu, județul Gorj.

cu planul pe 8 luni îndeplinit înainte de termen

Mobilizate de istoricele hotărîri ale Conferinței Naționale și intensificîndu-și eforturile creatoare în cinstea celei de-a XXV-a aniversări a republicii, numeroase colective de muncă au raportat zilele acestea îndeplinirea înainte de termen a sarcinilor de plan pe primele 8 luni ale anului în curs. Astfel, colectivele de muncă din industria brașoveană au anunțat îndeplinirea planului pe cele 8 luni din 1972 cu 4 zile mai devreme. În acest răstimp s-a obținut o producție-marfă suplimentară în valoare de 450 milioane lei, materializată în 800 tone oțel, motoare electrice cu putere de 36 700 kW, 250 tractoare (fotografia noastră), 420 autocamioane, 3 300 mc prefabricate din beton, 56 000 mp țesături, mobilă în valoare de aproape 10 milioane lei și altele. Sarcinile revenite județului la export au fost de asemenea depășite cu 5,5 milioane lei valută.

pe drumul cel mai scurt de la cercetare la producție

Preocupați de asigurarea unei legături cît mai strînse între cercetare și industrie, cercetătorii timișoreni au trecut la transpunerea neîntîrziată în practică a studiilor efectuate care să ducă la creșterea substanțială a productivității muncii, scăderea cheltuielilor de producție, economii de materii prime și materiale. În acest sens, au fost încheiate peste 50 de contracte cu mari întreprinderi din partea vestică a țării, menite să soluționeze în cel mai scurt timp problemele concrete ale procesului de producție. Cu ajutorul unui computer a cărui activitate a fost extinsă prin încărcarea cu trei schimburi a calculatoarelor, se rezolvă în cel mai scurt timp probleme de economie, de conducere sau de evidență contabilă.

conferința mondială de cercetare a viitorului

Duminică s-au deschis la București lucrările celei de-a III-a Conferințe mondiale de cercetare a viitorului, prestigioasă manifestare științifică mondială ce se desfășoară sub înaltul patronaj al președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Depistarea «reperelor» unei dezvoltări în viitor a lumii care să angajeze omul la nivel național și internațional, prognoza viitorului pe baza cunoașterii aprofundate a sistemelor sociale, reprezentarea lui pentru diferite popoare, a devenit în ultimii ani o problemă de strictă actualitate. Astfel, cu 15 ani în urmă, la Oslo, se puneau pentru prima oară problemele cercetării viitorului în cadrul internațional, pentru a fi apoi reiuat în Japonia, la Kyoto, în 1970. Atunci România a acceptat să fie țară-gazdă a celei de-a treia conferințe, alegându-și drept temă «Viitorul comun al oamenilor».

Într-o discuție cu directorul executiv al conferinței, profesor univ. dr. docent Pavel Apostol, membru al Comitetului permanent al Conferinței mondiale de cercetare a viitorului, d-sa ne-a definit și specificul acestei manifestări științifice. Ceea ce urmărește — între altele — Conferința mondială de cercetare a viitorului de la București este realizarea unui echilibru în participarea reprezentanților țărilor socialiste, capitaliste și a celor în curs de dezvoltare. Inexistenți aproape la conferințele anterioare, reprezentanților țărilor în curs de dezvoltare, cu problemele lor specifice, li s-a consacrat de astă dată un grup special de comunicări privind, în special, socio-

logia dezvoltării lor naționale în viitor.

Spre deosebire de celelalte congrese, la București au loc întâlniri între participanți și specialiști din țara noastră din diverse domenii ale economiei, vieții sociale și culturale, mese rotunde («Viitorul tineretului și tineretului viitorului») sau cea organizată de Asociația Internațională de Gerontologie), o expoziție de carte «Literatura mondială și cercetarea viitorului», întâlnirea scriitorilor români autori ai literaturii de anticipație cu câțiva dintre participanți. Comunicările conferinței gravitează în jurul problematicii creativității maselor, investigându-se domeniul socialului, asupra căruia, de altfel, se opresc cei mai mulți cercetători în probleme de prognoză.

Se propun reprezentări asupra viitorului, a felului în care diferite popoare

își concep viitorul propriu în contextul colaborării și dezvoltării generale, se încearcă operaționalizarea cercetării viitorului și legarea prognozei și planificării pe termen lung de cerințele vieții moderne.

Tematica acestei conferințe cuprinde și studiul implicațiilor ideologice ale cercetării viitorului și valorificarea inițiativelor în perfecționarea ei precum și elaborarea de modele de relații internaționale privite în perspectivă.

De strictă actualitate e programul special de comunicări ce tratează modul în care mijloacele mass-media, contactele interumane, pot contribui la formarea unei «responsabilități» a viitorului.

Coralia Talașman POPESCU

congresul internațional minier

În Sala Palatului Republicii din Capitală au început, luni dimineață, lucrările celui de-al VII-lea Congres internațional minier, reuniune științifică de mare prestigiu, desfășurată sub înaltul patronaj al președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Congresul a reunit circa 2 000 de personalități științifice proeminente, cercetători, proiectanți, specialiști din 47 de țări prilejuind un util schimb de opinii cu privire la organizarea și conducerea activității în industria minieră, la progresele științei și tehnicii actuale în acest important sector al producției materiale.

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

adevărul și contrariul său

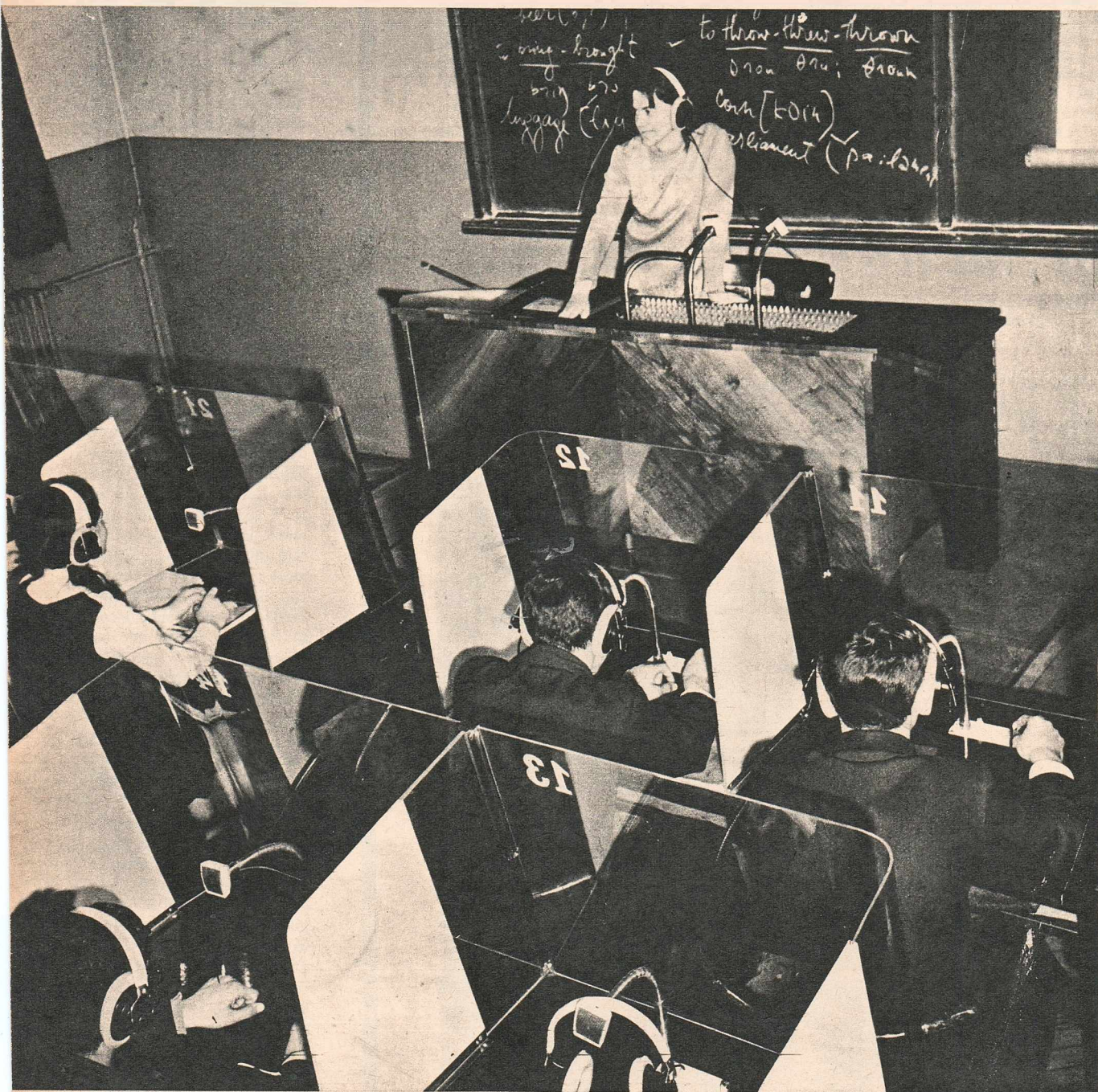
Fiecare cuvânt rostit la televiziune capătă o rezonanță amplificată în capacitățile de impresiune a conștiințelor de parcă fiecare silabă s-ar înmulți cu numărul celor care ascultă. Mai e nevoie să insistăm asupra însemnătății pe care o are azi în lume acest formidabil mijloc informațional? Am ascultat acum câteva săptămâni o emisiune în care o vedetă improvizată spunea candid și sfărășit, fără o urmă de grijă că e și auzit, că pentru el «munca e o religie». Cum religie? De unde pină unde religie? Noi ne-am făcut comuniști și muncim pentru ca urmașii noștri să trudească mai puțin decât înaintașii lor. A lua muncii socialiste caracterul de raționalitate, a uita că munca socialistă e o datorie cetățenească liber și superior consumată, a transforma, cu ingenuitate și cu o flagrantă lipsă de răspundere, munca într-un feteș, înseamnă a ofensa bunul-simț a milioane și milioane de oameni, care fără să se gândească vreodată la asemenea declarații fonogenice, muncesc disciplinat și tenace, încredințați de misiunea lor într-o lume care exclude neadevărul ca pe cel mai primejdios dușman al ei. De câteva săptămâni urmărim la televiziune, seral, secvențe înfățișând aspecte din marea bătălie pentru realizarea cincinalului în patru ani și jumătate. Las la o parte faptul că toate secvențele — fie că se referă la siderurgie, agricultură sau comerț — seamănă între ele ca două picături de apă, nu mai reamintesc profunda lor monotonie, încerc să subliniez spiritul în care sînt concepute. Toate greutățile au fost învinse, toate țelurile sînt atinse într-o atmosferă de festivitate demnă de un șugubăț și sprinten spectacol de ateneu popular. Dacă așa stau lucrurile ești ispitit să întrebi: «De ce n-ați făcut-o, fraților, și pînă acum?» «Dacă toate rezultatele se obțin cu asemenea ușurință de ce să facem cincinalul în patru ani și jumătate, hai să-l îndeplinim în trei, în doi sau chiar în câteva săptămâni». Mai e obligatoriu să relevăm neseriozitatea unei asemenea înfățișări a unei lupte ce implică o infinită investiție de energie și o muncă uriașă?

Să fim mai atenți cu manipularea cuvîntului fiindcă orice exagerare transformă adevărul în contrariul lui.

PESTE

6

ZILE VA SUNA CLOPOŢELUL

Laboaraoare, săli de clasă și ateliere moderne, vor asigura desfășurarea în condiții optime a procesului de învățămînt.

În sfîrșit, iată că după o binemeritată și odihnitoare vacanță, noul an școlar bate la ușă. Acest septembrie are însă darul de a marca începerea unui an școlar în condiții cu totul deosebite, dată fiind importanța majoră pe care Conferința Națională a partidului a dat-o învățămîntului, trăsînd liniile directoare ale acestui domeniu de activitate. Mai înainte de toate, anul acesta școlar va debuta sub semnul schimbărilor fundamentale produse în conținutul învățămîntului, în vederea unei cît mai strînse legături între învățămînt și practică. Societatea noastră socialistă nu poate pregăti, și nici nu o face, evident, oameni învățați în sine, simpli absolvenți de școli, ci cadre bine pregătite, necesare procesului de construcție socialistă.

Am acordat o atenție deosebită — ne-a precizat tov. Romeo Dăscălescu, director general adjunct din Ministerul Educației și Învățămîntului — activității tehnico-productive pe care trebuie s-o desfășoare elevii. Pentru aceasta, ministerul a elaborat programe-cadru pentru specialitățile din industrie și agricultură. În același timp am acționat asupra programelor în sensul reeditării, revizuirii sau elaborării lor în concordanță cu cerințele majore impuse de schimbările survenite.

Pentru învățămîntul contemporan, sarcina fundamentală constă în pregătirea elevului pentru viață, pentru activitatea productivă. La Conferința Națională a partidului, secretarul general al partidului nostru a subliniat în mod expres obligația școlilor de toate gradele de a pregăti tineri capabili să se integreze cu maximum de randament în procesul de producție. «Una din carențele principale ale învățămîntului — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu — îndeosebi cel de cultură generală, este că nu asigură tinerilor pregătirea corespunzătoare pentru a se integra rapid în producție. De aceea, este necesar să se organizeze astfel procesul de învățămînt încît la terminarea fiecărei etape — școala de 10 ani, liceul — tînărul să capete asemenea cunoștințe care să-i dea posibilitatea ca, în cazul cînd nu își continuă studiile în învățămîntul superior, să se poată integra într-o activitate practică utilă societății».

Pornind de la acest deziderat major, Ministerul Educației și Învățămîntului a trecut la o determinare severă a profilului atelierelor școlă în raport cu nevoile de cadre ale unităților și ținînd seama de dotarea întreprinderilor pe lângă care funcționează, astfel încît utilitatea lor să fie asigurată în întregime.

Totodată, pentru clasele a IX-a și a X-a din învățămîntul general și pentru anii I—V din licee se va trece deja la un program de însușire a tehnologiei meseriei respective. Pentru optimizarea activității de atelier — ne-a spus tovarășul ing. Mircea Vlăduț, inspector general în Direcția de cultură generală a ministerului — am înaintat atelierelor cataloage de proiecte de lucrări pentru activitatea de atelier (pentru activitățile de electrotehnică, prelucrarea metalului și a lemnului, confecționarea materialelor de construcție, lucrări de țesut covoare). Aceste cataloage sînt cuprinse și în nomenclatorul întreprinderilor, astfel că produsele realizate de elevi vor putea fi vîndute prin unitățile respective. Tocmai de aceea, aceste cataloage precizează toate caracteristicile produselor de la specificul lor și pînă la prețul vînzării. Fondurile obținute vor crea posibilitatea unor noi dotări a atelierelor cu scule și dispozitive.

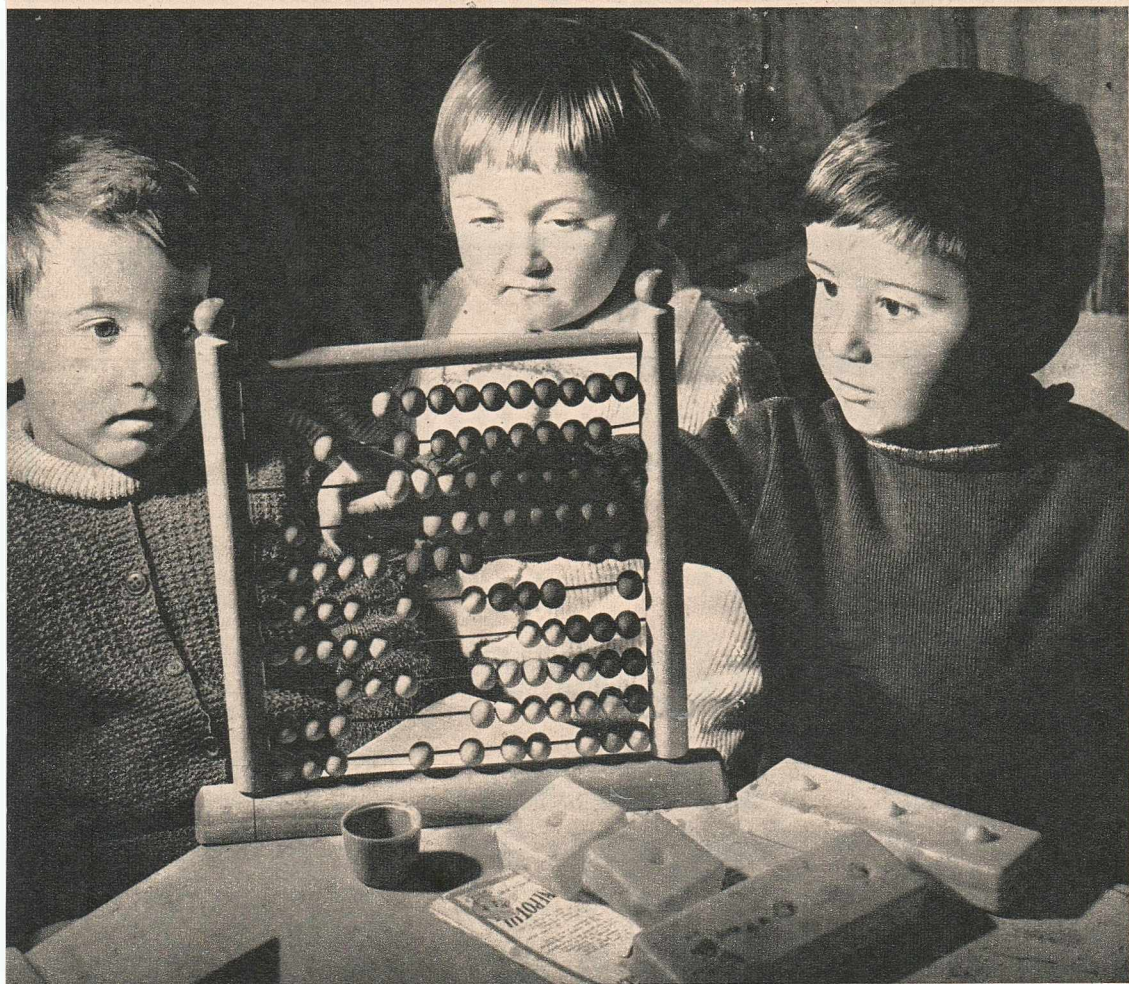
Pentru atelierelor școlare din mediul rural, anul acesta se va încheia acțiunea de dotare cu loturi, care va cuprinde totodată și un plan de cultură. În final, atelierelor școlă vor avea în dotarea lor peste 7 000 hectare, în care fiii cooperativelor vor învăța pe viu arta hîrniciei. Tot în mediul sătesc vor funcționa însă și ateliere școlă pentru meseriile absolut necesare acestor zone, cum ar fi rotăria, mecanica agricolă sau electricieni de întreținere. În felul acesta, elevii din învățămîntul de cultură generală vor fi antrenați, în final, în cadrul a 15 000—15 500 ateliere școlă.

Ca un element de deosebită importanță consemnăm încheierea în acest an a convențiilor dintre școli și întreprinderi, în care se vor stabili în amănunt lucrările la care vor participa elevii, sarcinile de producție, planul de aprovizionare și sprijinul pe care întreprinderile sînt obligate să-l acorde atelierelor pe care le patronază.

Pentru a asigura o bună desfășurare procesului de instruire și educare, în vara

dialog cu cititorii

de H. DONA

Chiar dacă ar trebui să fim contraziși de unii întârziți, nu începe îndoială că în linii mari vacanța s-a terminat. Prilej de a ne apuca iar de treabă, prilej de a mulțumi acelor cititori care au avut gentilețea să ne trimită câte o ilustrată de prin locurile în care și-au petrecut concediul (uneori însoțită și de o critică la adresa lipsei și a sărăciei tematice în materie de ilustrație), prilej de a cere scuze celor care ne-au comunicat nemulțumirile dumneor în legătură cu funcționarea unor stațiuni și servicii și ale căror scrisori nu le vom mai reproduce aici. Nu de alta, dar chiar evocarea unor neajunsuri din vacanță ar putea stârni invidia celor care n-au apucat încă să plece și melancolia celor care s-au întors. Reclamațiile au fost înaintate unde trebuie, iar noi să ne facem c-am uitat. Bine a zis cine a zis că uitarea (practicată cu măsură) este o bună terapie sufletească.

Probabil că așa se va întâmpla și cu cei care ne-au trimis scrisori clocotitoare cu privire la desfășurarea Jocurilor Olimpice. E mai bine să așteptăm să se stingă flacăra olimpică, să ne mai liniștim și noi, și apoi, dacă va fi cazul, să comentăm. Numai cititorului *Aurel Ploșcaru* din Țindăreni, jud. Ialomița, care ne scrie «... rezultatele par cu atât mai nesatisfăcătoare cu cât sportivii noștri au avut toate condițiile să se pregătească excelent, s-au depus eforturi mari, s-au cheltuit sume importante...», am vrea să-i răspundem pe scurt. Nu trebuie să uităm că la Olimpiadă nu participăm numai noi; eforturi mari au mai depus și alții, condiții au avut și alții, sume importante (ba chiar mai importante) au cheltuit și alții... Și oricum, la ora când ne-a scris tov. Ploșcaru și chiar la ora când redactăm aceste rânduri, nu se cunoșteau încă rezultatele din ultima săptămână. Când veți citi acest număr de revistă, vom fi cu toții perfect edificați. Critica pe care ne-au adus-o unii cititori de a nu fi publicat destule fotografii de la München e perfect îndreptățită, dar n-am avut acolo fotoreporter special (mare lipsă!), iar fotografiile trimise de agenții sosesc în număr mic și cu destulă întârziere (există acolo, în materie de fotografiat și de filmat anumite concesii, anumite monopoli care nu ușurează viața celor care nu se joacă cu valuta).

Cititorul *Mihai Turcu* din Cluj se arată mulțumit și nu prea de felul cum am prezentat Tîrgul de mostre de bunuri de consum, închis recent: i-a plăcut cum am prezentat, dar ar vrea mai mult. Ne sugerează astfel publicarea unei ediții speciale care să cuprindă fotografiile majorității exponatelor. Din păcate, o asemenea propunere nu poate fi reținută; sintem o revista și nu un catalog sau un prospect. Cataloage de propagandă comercială, de felul celor propuse de tov. Turcu sînt editate, de obicei, de organizatorii tîrgurilor (la noi, dacă nu ne înșelăm, Camera de Comerț a Republicii Socialiste România). În alte țări și marile rețele de magazine publică asemenea cataloage, trimestrial sau semestrial, sub forma unor cărți teribile de groase, cu ilustrații color pe aproape fiecare pagină, cărți care costă enorm și se vînd foarte ieftin (sînt considerate o formă de reclamă).

La noi nu există încă uzul unor asemenea cataloage. Să nu uităm că obiectivul imediat este crearea unei abundențe de mărfuri, nu numai la tîrguri, ci și în magazine. Fotografierea lor este, oricun, o treabă mai ușoară.

Într-o lungă scrisoare anonimă, *un cititor clujean*, după scris și după mărturisiri, «om în etate», adresează o violentă filipică muzicii ușoare, întemeindu-se pe considerente morale și artistice. Scrisoarea ne obligă la cel puțin două observații: prima — e greu să apelezi la criteriul de onorabilitate etică atunci când n-ai curajul să semnezi; a doua — în privința muzicii ușoare ar avea poate un cuvînt de spus și principalii ei consumatori, tinerii. Cît despre propunerea de a se impune (sublinierea aparține autorului scrisorii), probabil prin mijloace coercitive, publicului dragostea pentru romane și de gustul pentru muzica ușoară, ea ni se pare nu numai nejustă, ci și naivă. Preferințele artistice nu se pot impune cu forța; ele se cultivă cu răbdare, tact și competență. Bineînțeles, nimeni dintre noi n-are nimic împotriva romanțelor, ele fac parte din patrimoniul culturii noastre de masă și le ascultăm oricînd cu plăcere. Rămîne însă un fapt asupra căruia nu e rău să medităm: dacă există un public (numeros) care e gata să asculte romane, tot mai puțini compozitori compun asemenea piese. Tot așa, putem citi cu satisfacție pastelurile lui *Aleksandri*, dar ce poet autentic mai scrie azi asemenea pasteluri? Ca și toate lucrurile de pe lumea asta și sensibilitatea artistică evoluează.

aceasta peste 2 000 de profesori-maiștri au participat la cursurile de pregătire care au funcționat la București, Cluj și Iași și care au avut drept scop pregătirea lor adecvată în vederea sarcinilor crescînde la care vor răspunde începînd cu acest an.

În ceea ce privește «învățaceii», în această vară, circa 75 000 de elevi au participat pe șantierul de construcție a 780 de ateliere ce vor intra în funcțiune la 15 septembrie. Numai în cinstea Conferinței Naționale a partidului au fost construite 305 ateliere noi, alte 805 fiind amenajate. În județul Brăila, de exemplu, anul acesta activitatea atelierelor-școală se va desfășura în cadrul a 79 ateliere noi.

Din păcate, ritmul de construcție al atelierelor, în întreaga țară, e încă lent, nesatisfăcător. După cum sîntem informați 33% din numărul total al atelierelor nu au

funcționalitatea necesară, fiind improvizate. Ceva mai mult, în municipiul București, de exemplu, numeroase săli de clasă care trebuiau să-și primească elevii la 15 septembrie sînt încă în stadiul de... ziduri (școala din strada Lerești sau sălile din cadrul extinderii școlilor nr. 156, 174, 114). O stare de fapt a cărei explicație, dar mai ales urgentare, o așteptăm din partea Consiliului popular al municipiului București.

Pentru că, sarcinile majore pe care partidul nostru, viața contemporană le pun în fața tineretului, a învățămîntului, nu pot fi împlinite decît prin asigurarea unui cadru necesar, care să ofere condiții optime desfășurării învățămîntului, legării sale de practică — cerința fundamentală a școlilor de toate gradele.

Anul acesta au fost tipărite 455 de titluri de manuale pentru învățămîntul de cultură generală într-un tiraj de peste 1 milion de exemplare (sus).

După cum se vede, se fac pregătiri intense în vederea începerii anului școlar! (jos).

Petre ANGHEL

ESTETICA

Dacă unora un congres internațional de estetică li se pare o manifestare destinată exclusiv specialiștilor, nu puțini sînt aceia care au impresia că despre artă își poate oricine formula un punct de vedere întrucît despre gusturi nu se discută, deci cu atît mai mult nu pot exista legi sau principii care să le explice. Pe de altă parte însă arta contemporană ca și fenomenele ținînd de ambianța estetică pun atîtea întrebări și generează nenumărate ciocniri de idei astfel încît publicul larg așteaptă ba chiar reclamă specialiștilor răspunsuri și clarificări dintre cele mai diferite: care este raportul dintre artă și public? Se poate vorbi de moartea artei, cum prezisese Hegel? Ce rost mai au cercetările de istoria esteticii și artei? Noile metode oferite de științele moderne pot oferi criterii de judecată mai ferme sau mai sigure? Explozia formelor, tendința de a estetiza mediul înconjurător și viața însăși nu contravin funcționalității și economicității? Șirul întrebărilor ar putea continua evident la nesfîrșit, arătînd că estetica rămîne o disciplină deschisă și că aderența ei la problemele ridicate de practică este maximă. Cei aproape 400 de specialiști din 30 de țări, reuniți în cel de-al VII-lea Congres Internațional de Estetică, la București, propun desigur răspunsuri diferite la aceste întrebări, nu puține aparent neliniștitoare: oare nu va fi înlocuită arta tradițională cu cea creată de mașini? Dificultățile de înțelegere nu vor ajunge să creeze o prăpastie între creator și receptor? Cîntărirea artei prin procedee științifice nu riscă să-i omoare sufletul viu, contrazicîndu-i esența? Existența micului ecran ca și a celorlalte mijloace de difuzare în masă a artei nu produc o uniformizare nedorită a gustului? Iată doar cîteva dintre temerile nu lipsite de un grăunte de adevăr asupra cărora se oprește meditația nu numai a specialiștilor.

Spectrul atît de larg al întrebărilor posibile și al răspunsurilor la ele nu mi se pare deloc surprinzător în cazul artei, chiar dacă nu cred că răspunsurile — oricît de pertinente ar fi — pot constitui soluții definitive sau pot avea pretenția unor verdicte judecătorești. În fond, faptul că arta interesează pe toată lumea, că în legătură cu destinele ei avem cu toții păreri, că esteticul cotidian a devenit o problemă existențială imposibil de ignorat, ține de natura lor prin definiție umanistă, de substanța lor spirituală. Tema congresului de la București — Estetica, arta și condiția umană contemporană — mi se pare în acest sens extrem de bine aleasă, după cum îndrăznesc să afirm că nu e deloc întimplător că pentru o asemenea dezbateri — după Veneția, Atena, Amsterdam sau Uppsala — a fost ales Bucureștiul, capitala unei țări în care locul omului ca și viitorul lui sînt în centrul înșuși al politicii de partid și de stat.

Efervescența pricinuită de acest eveniment în întreaga noastră viață culturală este greu de surprins în cîteva rînduri: apariția cu acest prilej a 23 de cărți de estetică, organizarea a 17 expoziții individuale de artă plastică alături de cele colective de sculptură în aer liber, grafică, tapiserie și sculptură în lemn, numeroasele dezbateri publice în presă, la radio și televiziune, marea expoziție internațională de carte organizată de centrul de informare și documentare în științele sociale și politice, interesul publicului larg pentru conferințele personalităților de frunte ale esteticii mondiale — parada modei organizată de M.I.U. — iată doar cîteva elemente care oferă o imagine asupra ecoului larg stîrnit de această manifestare.

Dacă nu se poate spune că rapoartele, comunicările și dezbaterile de specialitate vor putea oferi pe loc răspunsuri la numeroasele întrebări de genul celor pomenite mai sus, putem să observăm în schimb că ele oferă din plin cadrul creșterii rolului și prestigiului esteticii, al artei și al valențelor de frumusețe ale cotidianului astfel încît ele să solicite atenția publicului celui mai larg. Faptul că un congres reușește să atingă un asemenea țel nu poate fi decît proba succesului său anticipat: în fond, esențial în dezvoltarea științei este nu numai procentul de rigurozitate și pertinentă al soluțiilor date, dar și cîtirea spirituală cu care îmbogățește conștiința fiecăruia dintre noi. Cred că din acest punct de vedere cel de-al VII-lea Congres Internațional de Estetică oferă o demonstrație dintre cele mai convingătoare ale trecerii științei din cabinetele savanților în sufletele tuturor oamenilor.

Ion PASCADI

Ana Lupas: «Mașină de zburat în zi de sărbătoare».

modelare și comunicare

Imagine din expoziția Anei Lupas.

Printre atîtea expoziții bucureștene din acest început de septembrie, cea de la Apollo, unde expun Ana Lupas (tapiserie) și Patriciu Mateescu (ceramică), îndeamnă la reflecție. Și poate nu pentru că obiectele expuse ar reprezenta întru totul o noutate, ci mai ales prin reacțiile pe care le stîrnește. Intervine din nou în discuție perpetua relație emițător-receptor cu antinomiile ei. Obișnuit prin tradiție, privitorul așteaptă de la obiect o informație imediată, care să legitimeze experiența sa vizuală, dar versiunea iconografică pe care artiștii i-o oferă e departe de zonele în care el și-a plămădit sistemul de semne și de semnificații. Lanțul ordinii naturale pare rupt. Ieșirea din seriile cotidianului, a spectacolelor ei fugitive, estompează valențele afective ale participării. Dar această reacție din partea privitorului neîndreptățește artistul, pentru că ea nu ține seama de sensibilitatea epocii contemporane și de sensurile noi ale comunicării. «Intenția artei și scopul artei este de a ne spune ceea ce n-a fost niciodată spus, de a da acestui indicibil forma plastică socotită de ea ca imposibilă înainte».(Charles Etienne) Lucrările spațiale ale Anei Lupas sînt asemenea avanposturi ale comunicării. Ele vin să submineze o prejudecată, că tapiseria e un ecran sau numai un ecran, cu reprezentări alegorice sau cu imagini ritmate, decor cu funcție auxiliară. Și poate această erezie o datorăm întîrzierii și timidității cu care tapiseria, obiect bidimensional, s-a desprins de perete

SI VIATA

Arta și industria, la ceasul interferențelor.

frumosul cel de toate zilele...

Noțiunea de estetică industrială — pe care noi, condeierii, ca și alți pasionați ai frumosului util, am tot strigat-o ani de zile cam în deșert, în fața unor porți ale industriei noastre ușoare bine ferecate de inerție și rațiuni îngust practiciste — noțiunea aceasta, pe care Congresul de estetică a discutat-o amplu în aceste zile, a intrat de la o vreme, să recunoaștem, în preocupările insistente ale producătorilor noștri. Domeniul sticlei și ceramicii fine — atita vreme vitregit și văduvit de ceea ce noi numim cu încăpăținare gust ales — este zona în care se fac simțite tot mai puternic adierile unei înviorătoare colaborări ale artei cu industria (chiar dacă magazinele noastre întârzie încă să ni le prezinte masiv!). Un director energic și binevoitor,

Un punct de vedere românesc asupra modei '72.

o promisiune ce poate fi luată în serios...

Institutul de creație industrială și estetică a produselor, fiul cel mai tânăr și atât de mult jinduit al industriei noastre ușoare (și oare de aceea, din prea multă iubire, botezat cu un nume atât de lung și pleonastic?!), are prilejul acum, la Congresul de estetică, să-și expună toate punctele sale de vedere teoretice și să se impună pe plan internațional. Directorul său științific, Iulian Crețu, și-a pregătit o comunicare interesantă — «Bunurile de larg consum și estetica vieții cotidiene» — pe care însă noi o dorim, firește, în primul rând, susținută de fapte industriale, aici, la noi acasă, de eficiența intervenției institutului în viața fabricilor noastre. Se pare că, deși în vîrstă de cîteva luni, institutul — menit să elaboreze studii de linie și con-

ESTETICA SI VIATA

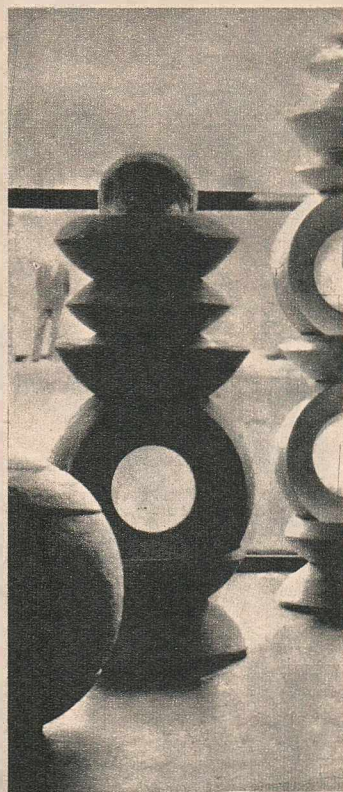
modelare și comunicare

și a irupt în spațiu, solicitând privitorului o nouă experiență perceptivă. Dar lucrările Anei Lupaș nu sînt de astă dată tapiserii. Evadarea în spațiu a adus cu necesitate și o modificare morfologică a structurilor sale și o intervenție în tehnologie. Dacă materialele au rămas aceleași sau aproape aceleași, în noul orizont spațial formele și-au cîștigat o a treia dimensiune, au devenit obiecte tridimensionale, concurînd uneori sculptura.

Motivul constant al lucrărilor Anei Lupaș este zborul. («Mașină de zburat în zi de sărbătoare» etc.). Motivul «Covorului zburător» e de ordin livresc și nu participă la viziunea artistei. Ea vrea să ne comunice altceva, un mit dar și o aspirație eternă și o face cu candoare, dacă nu și cu ironie («Adăpost pentru mașina de zburat»). E un joc deschis și fabulos la care e lansată invitația participării afective, e o poartă deschisă, insidios, spre zonele fantasticului.

Patriciu Mateescu este și el un creator de structuri. De la amfore umanizate (superbele balerine în gresie de acum un deceniu), la stranii eflorescențe minerale, căutările sale se îndreaptă spre descoperirea unor forme expresive menite să îmbogățească sensurile comunicării. Lucrările sale mai vechi nu sfidau însă un repertoriu de semne stocat în memoria comună, ci prin ingenioase metamorfoze el le atribuia sensuri inedite. Mai dificil apare acum însă mesajul acestor sfere pe care le-a semănat pe padimentul expoziției. Sfera rămîne un modul semnificativ, care se revelează prin algoritmare, prin acel joc al compoziției serializate, dar și prin variații în ceea ce privește dimensiunea și evadările de fragmente. Celelalte lucrări trădează și ele o vocație constructivă, o tentativă care își propune să concilieze, dacă nu să unifice, arta cu tehnologia. Este aceasta în spiritul sensibilității contemporane? La această interogare nu putem răspunde decît afirmativ.

C. BOZBICI

Lucrări
din
expoziția
lui
Patriciu
Mateescu (sala «Apollo»)

Fotografii de
Elena GHERA

frumosul cel de toate zilele...

hotărît să întindă o francă mină ingierească spre cea delicată și capricioasă a artiștilor, tovarășul ing. Dumitru Stoian, conducătorul centralei ce înglobează toate fabricile de sticlă, ceramică și porțelan din țară, e pus — evident — pe fapte mari și eficiente. Au fost înființate colective de creație și ateliere de prototipuri în fiecare fabrică; au fost angajați pretutindeni tineri absolvenți ai institutelor de artă plastică; s-au inițiat consfătuiri și simpozioane de creație, în mai, la Cluj, și zilele acestea, unul la Sighișoara; s-au organizat în primăvară, la Dalles, două expoziții; se pregătește pentru decembrie o nouă expoziție de ceramică și sticlă etc., etc.

Mă rog, tot felul de idei grozave (printre care eu nu o pot ignora pe cea de a pune femeii — firește, de înaltă calificare — în conducerea majorității colectivelor de creație, știută fiind sensibilitatea feminină special adresată frumosului cotidian), idei în care eu sînt gata să cred total, cum se spune, pînă la dovada contrarie. Dar, firește, nimeni nu așteaptă dovezi contrarii, toată lumea se duce la magazinul de prezentare «Stirex» și speră să găsească pe toate teșelele obiecte la fel de elegante și moderne, toată lumea nădăjduiește că sticla și ceramica vor fi mai bine reprezentate la viitorul Tîrg de mostre, toți vrem lămpi mai frumoase, servicii de masă mai fine, bibelouri mai variate, toată lumea dorește ca atunci cînd va ridica un pahar să-i poată aprecia nu numai conținutul, ci și linia estetică, și să poată închina din toată inima și în cinstea celor care l-au creat...

Nu-i așa că nu ne veți spulbera speranțele, tovarășii din conducerea centralei?

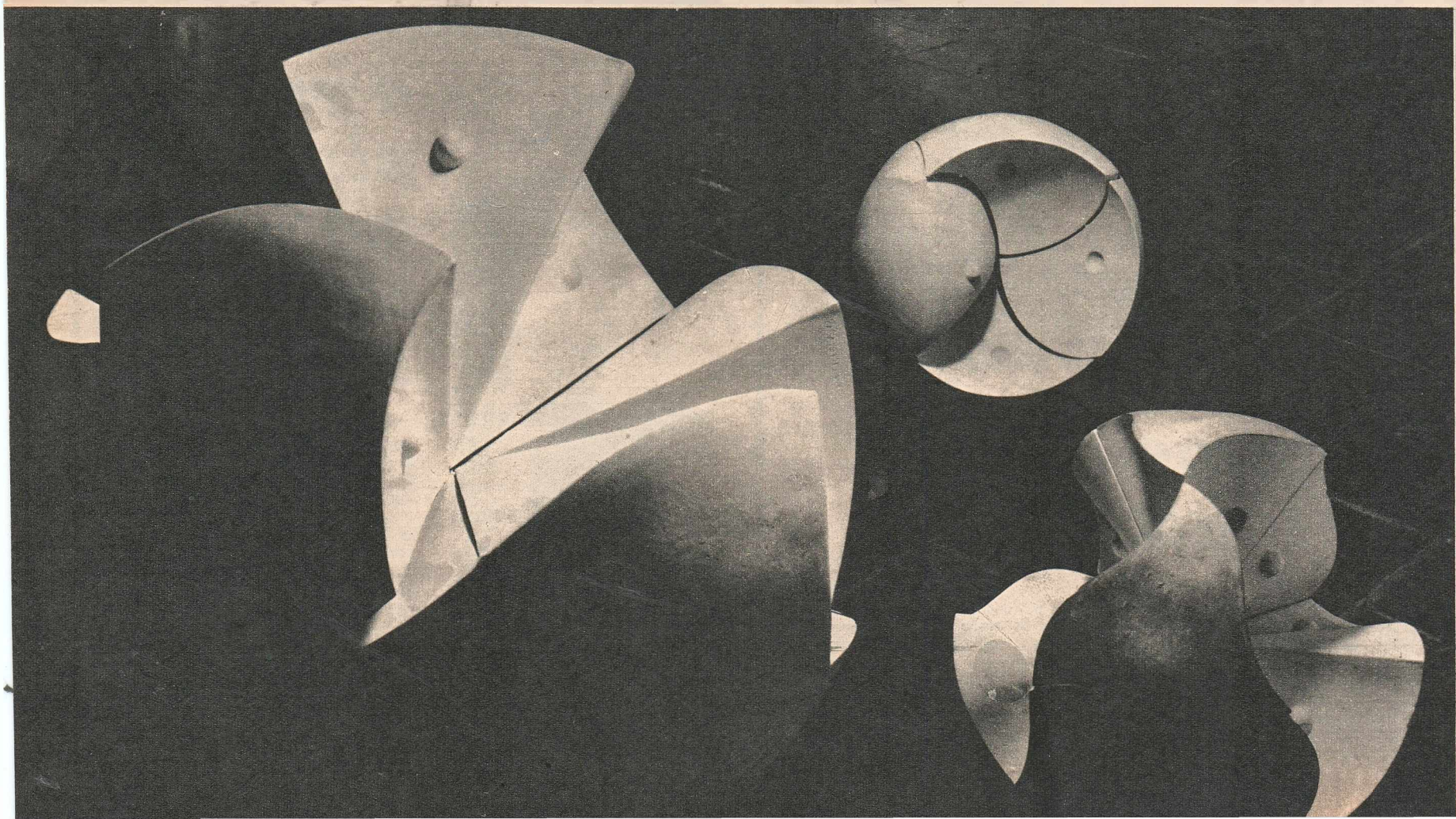
Sanda FAUR

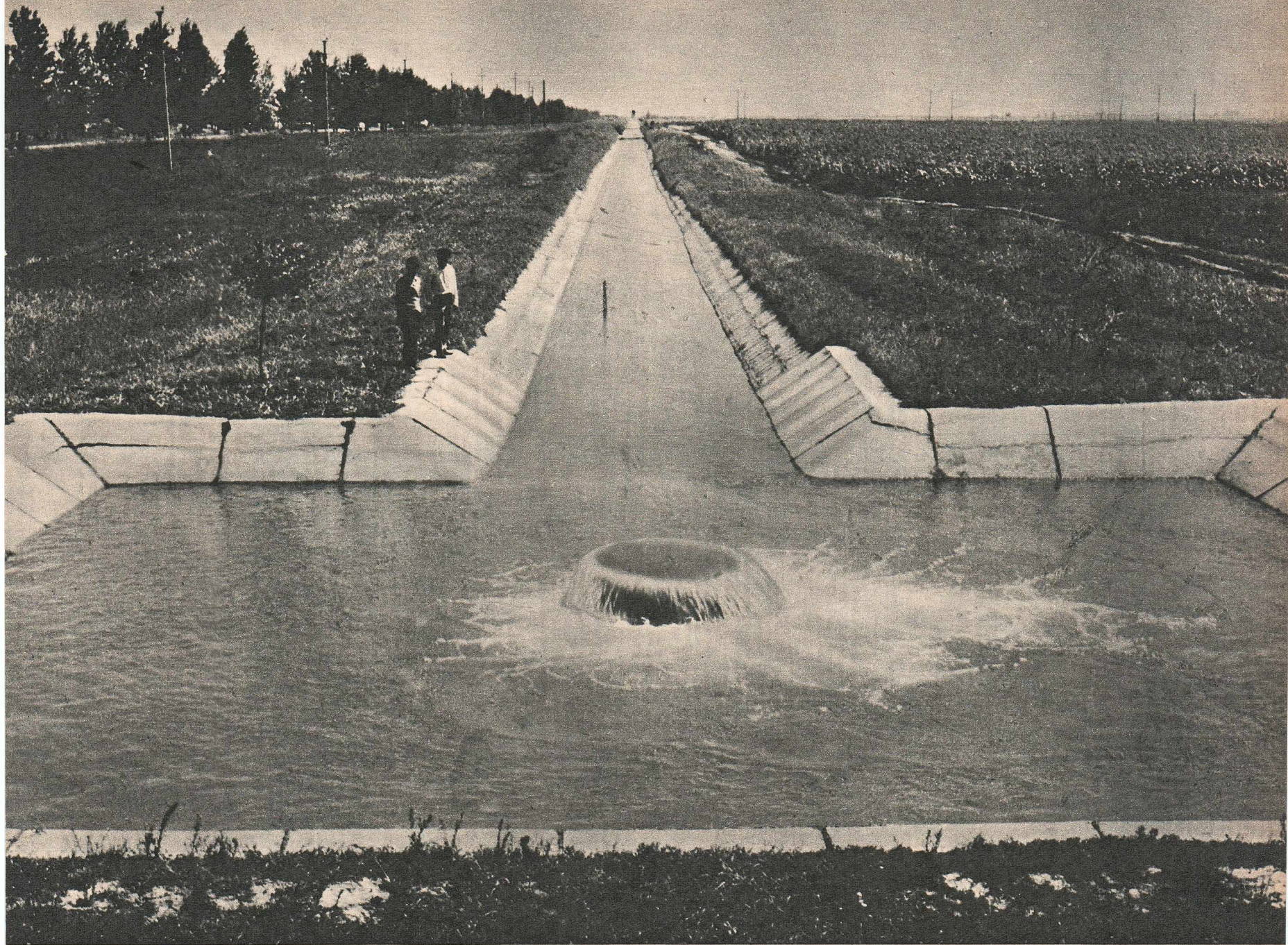
o promisiune ce poate fi luată în serios...

ceptie în domeniul creației industriale — a izbutit să se facă cunoscut, să realizeze o serie de contracte cu diverse centrale (mătase, confecții, tricotaje, articole de uz casnic etc.), cărora să le pună la dispoziție nu numai proiecte, ci și toată documentația de execuție. La Tîrgul de mostre, institutul s-a prezentat cu o timiditate pe care nu am înțeles-o, colțul său de expunere fiind de o modestie excesivă, dar el și-a salvat reputația cu o excelentă paradă de modă, prezentînd modele create — la cererea Centralei industriei mătăsii — exclusiv din materialele sale. Cu o linie suplă, modernă, încadrîndu-se în fluxul modei internaționale fără a-i prelua cu un mimetism supărător toate tendințele, venind chiar cu cîteva piese de mare finețe și gust inspirate de folclorul nostru, colecția aceasta a anunțat o nouă și incontestabilă prezență în moda românească.

Alături de excelenții creatori de la Centrala «București» și de cei ai Centrului de creație ai UCCECOM-ului, creatorii institutului vor avea, sîntem siguri, un cuvînt tot mai greu de spus în moda noastră. Cum se vede și din aceste cîteva modele, pe care noi le-am fotografiat pentru a vă face o idee de ceea ce ni se propune ca modă a anului 1973.

S.D.

CÎND OAMENII ADUC PLOAIA

de Ion HERȚEG — Fotografii de Gh. AMUZA

Cînd seceta va deveni o calamitate de domeniul amintirilor • Pentru o pîine lanul de grîu consumă 3 800 litri de apă anual • În 1990, o producție de 28-30 milioane tone cereale • Dunărea, un uriaș și permanent rezervor de ploaie artificială • Azi, pe terenuri irigate: 14 000 kg porumb boabe la ha.

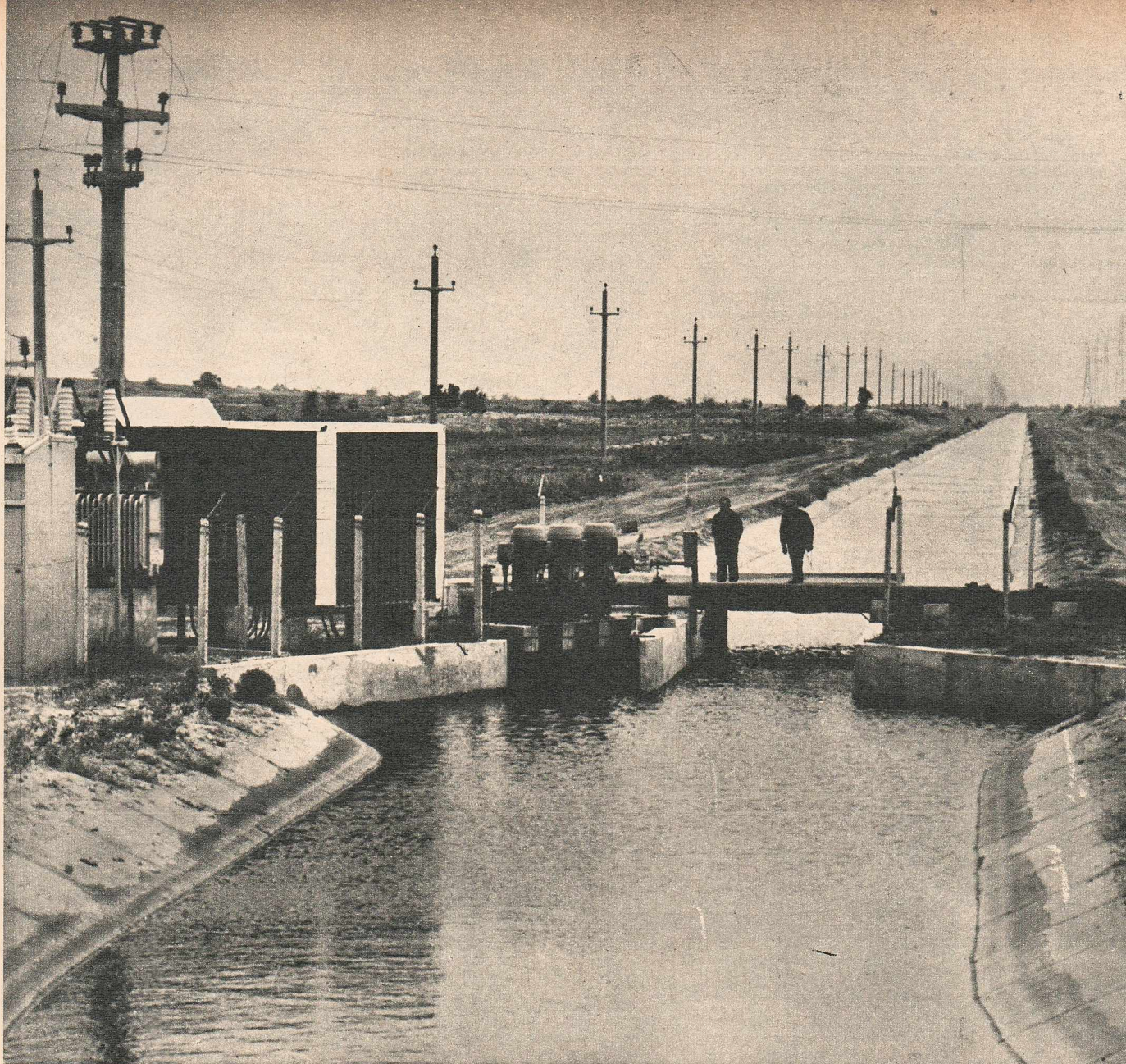
«Pînă în anul 1990 se va asigura irigarea întregii suprafețe ce se justifică din punct de vedere economic» — se arăta în raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului. Da, mare parte din suprafața agricolă a țării va beneficia de apă, în cantitățile necesare și la timpul oportun, condiție esențială pentru obținerea unor producții mari și constante, pentru că apa — în ultimă instanță — înseamnă siguranța recoltei. În acest fel, așa cum se arăta la conferință, se poate conta pe realizarea în 1990 a unei producții de 28-30 milioane tone de cereale.

O prevedere de domeniul fantastului, al ficțiunii? Desigur, ar fi părut fantastic în urmă cu 15 ani cînd lozincă era să obținem 10 milioane tone grîu și porumb, lozincă îndeplinită și depășită. Este un lucru extraordinar ca de pe

aceeași suprafață să obții de 3 ori mai multe produse. Spunem acum de 3 ori mai mare, dar ea va spori în viitor și mai mult deoarece știința nu stă pe loc: ne putem aștepta la multe cuceriri care, alături de irigații, mecanizare și chimizare, vor face ca randamentul agriculturii să fie deosebit de ridicat. Într-adevăr, este ceva extraordinar ca recolta să nu mai depindă de condițiile climatice, de natură.

Înainte de a face o incursiune prin marile sisteme de irigații să răspundem la următoarea întrebare: este nevoie să se extindă atât de mult irigarea culturilor? Referitor la nevoia de apă au fost făcute tot felul de calcule care, odată cu amplificarea dezvoltării industriale, sînt etalate în toate ocaziile. Se afirmă că pentru o tonă de oțel se consumă 300 tone de apă; pentru una de hîrtie — 250 tone; pentru una de țesături din fibre artificiale — 800 de tone; pentru

un automobil — 20 de tone. Și lista exemplelor ar putea continua la nesfîrșit. Dar în agricultură? O singură plantă de floarea-soarelui consumă în cursul vegetației 250 litri de apă, pentru o pîine, lanul de grîu consumă 3 800 litri de apă, iar un hectar irigat are nevoie, anual, de 100 000 litri de apă. Așadar, apă pentru industrie, apă pentru agricultură. S-ar putea pune și întrebarea: dacă în condițiile țării noastre, unde plouă și ninge destul de bine, este cazul să se facă asemenea investiții. Să vedem ce spun geografilor. Ei împart suprafața globului, în raport cu cantitatea de precipitații, în zone aride, unde apa rezultată din ploi, în cursul unui an, este mai mică de 250 litri pe metru pătrat: zone semiaride, cu 250-500 de litri; zone subumede, cu 500-700 litri; și umede, unde cantitatea de apă rezultată din ploi și topirea zăpezilor depășește 750 de litri pe metru pătrat. Din zona semiaridă face parte Bărăganul și Dobrogea, sudul Olteniei și al Moldovei. În Bărăgan, de exemplu, cantitatea anuală de precipitații este de 400-500 de litri pe metru pătrat. Vin apoi agronomii, pe care-i interesează nu numai cantitatea anuală de precipitații ci și frecvența ploilor, și mai ales data cînd plouă. Plantele au nevoie de umiditate mai mare în anumite perioade din dezvoltarea lor. Or, în multe zone din țara noastră ploaia nu corespunde cu perioadele critice ale dezvoltării plantelor. Întrucît apa din sol se

În stînga Jiului, de la Bechet la Sadova și pînă la Corabia, a început în 1970 construcția unui modern sistem de irigații ce va însuma în final o suprafață de 79 500 hectare (stînga).

În 1965 agricultura României beneficia de numai 230 000 hectare pentru irigații. Această suprafață va crește la un milion de hectare în 1972 și la 2,5 milioane la sfîrșitul actualului cincinal. Fotografia vă prezintă un aspect de pe șantierul de hidroameliorații de la Calafat (jos, stînga).

«Ploaia din senin» pornită la dorința omului în cantități necesare și la timpul oportun constituie principalul secret al unei producții agricole bogate (jos, dreapta).

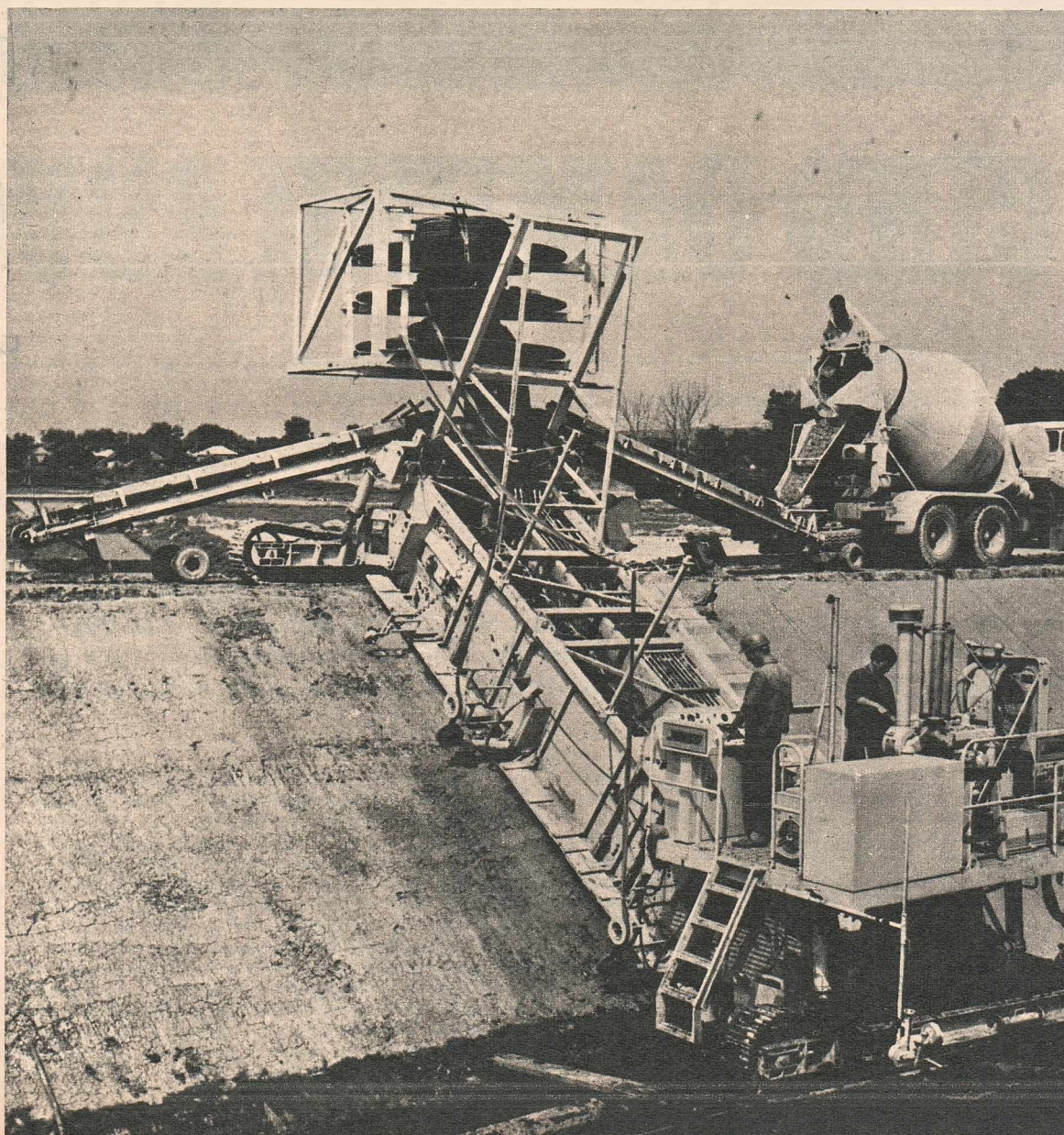
pierde prin evaporare și consumul plantelor, în clima noastră, dacă nu plouă timp de 20 de zile, se creează condiții de secetă. Dacă intervalul respectiv e mai lung, se consideră un an secetos. În anii secetoși, intervalele fără ploi durează 60-100 de zile, iar uneori chiar mai mult. De secetă suferă nu numai stepile, ci și alte zone, chiar cele subumede și umede, cum a fost seceta din 1945-1946 care a afectat mai mult partea de nord-est a țării.

Să dăm, deci, plantelor apă cînd și în cantitatea de care au nevoie. Este calea sigură prin care se pot obține recolte maxime. Este explicabil de ce. Apa solubilizează materiile hrănitoare din sol — ele cresc odată cu folosirea unor cantități tot mai mari de îngrășăminte chimice, — le transportă în plante, asigurînd dezvoltarea lor. Iată de ce toate țările, situate în zona cu deficit de umiditate pentru plante cheltuiesc anual sume importante în vederea amenajării terenurilor pentru irigații. După datele F.A.O., în R.P. Chineză se irigă 75 milioane de hectare; India — 27 milioane hectare; S.U.A. — 15 milioane de hectare; U.R.S.S. — 10 milioane de hectare; Iran — 4,5 milioane. În Uniunea Sovietică se amenajează pentru irigații în actualul cincinal 3 milioane de hectare teren.

România, prin amploarea lucrărilor de hidroameliorații se situează în rîndul țărilor care acordă o mare atenție extinderii irigațiilor ca măsură sigură de sporire a producției agricole. De unde am pornit, unde am ajuns, care sînt perspectivele?

În 1965 existau numai 230 000 de hectare pentru irigații, ca această suprafață să crească la un milion de hectare în acest an și să ajungă la 2,5 milioane de hectare la sfîrșitul actualului cincinal. De unde apa, cum ajung la ea plantele?

Dunărea constituie principala sursă de alimentare cu apă a sistemelor de irigații, sisteme care cuprind și se vor extinde, în principal, în cîmpia de sud a țării. Dunărea, după măsurătorile făcute de specialiști, are un debit mediu, la intrarea în țară, de 5 400 mc de apă pe secundă și 6 300 mc înainte de intrarea în deltă. Iată de ce pe parcursul celor 1 000 km, cît măsoară fluviul pe teritoriul țării noastre, uriașe stații de pompare sorb nesățioase cantități importante de apă pe care o ridică, din treaptă în treaptă, pînă la cele mai înalte niveluri pe terasa Bărăganului sau în podișul Dobrogei. S-a scris mult despre mirifică transformare a nisipurilor Olteniei sub influența apei, pompată prin arterele Sistemului de irigații Sadova-Corabia. În stînga Jiului, de la Bechet-Sadova și pînă la Corabia, în județele Dolj și Olt, pe prima terasă a Dunării, se află întinse suprafețe de nisipuri. În 1970 a început construcția unui modern sistem de irigații pe o suprafață de 79 500 hectare. Irigarea suprafețelor din această zonă creează condiții deosebite de dezvoltare și intensificare a agriculturii. Prin fixarea nisipurilor se vor reda circuitului agriculturii circa 14 000 de hectare. Iriga-

țiile creează posibilitatea utilizării culturilor succesive (soia, fasole, porumb boabe, porumb siloz etc.) după toate plantele care se recoltează timpuriu.

Mari cantități de apă ridică din Dunăre stațiile de pompare din sistemele Gălățui-Călărași, Petroiu-Ștefan cel Mare, județul Ialomița. La Cernavoda, apa pătrunde în mod gravitațional prin Valea Carasu, ca apoi să fie împinsă rînd pe rînd, pînă aproape de Mangalia, fertilizînd 170 000 de hectare și, în final, 200 000 hectare din Dobrogea, cea mai aridă zonă din țara noastră. Adăugăm la aceasta Sistemul de irigații Terasa Brăilei, care funcționează la întreaga capacitate, precum și cel în curs de construcție în nordul Dobrogei, unde apa din Dunăre va alimenta lacul Sinoe și apoi va ajunge pe întinse suprafețe din jur. Nu pot fi uitate apoi celelalte sisteme mari, precum și sistemele mai mici, realizate prin surse locale de către unitățile agricole. Nu ne-am propus un reportaj informativ despre dimensiunile uriașelor stații de pompare, despre dirijarea apei la comenzi transmise prin radio sau despre munca zecilor de mii de muncitori, tehnicieni și ingineri care realizează aceste obiective de mari proporții.

Ne vom opri în rîndurile ce urmează asupra modului de aducțiune și administrare a apei. Din acest punct de vedere, sistemele de irigații sînt și vor fi realizate la nivelul ultimelor cuceriri ale științei și tehnicii, căutîndu-se să corespundă condițiilor concrete din fiecare zonă. În trecut, în țara noastră amenajările pentru irigații erau de tipul tradițional și anume: apa era condusă prin canale de pămînt nepermeabilizate. El s-a folosit și continuă să se folosească în multe locuri datorită simplității execuției și investiției reduse. În sistemele mari de irigații, unde se preconizează practicarea unei agriculturi intensive, de mare randament, conducerea apei prin canale nepermeabilizate nu se justifică din punct de vedere economic, deoarece nu asigură gospodărirea rațională a pămîntului și a apei. Astfel, pierderile de apă prin infiltrare ajungeau pînă la 50 la sută din cantitatea pompată, iar la 1 000 de hectare teren erau scoase din circuitul agricol 40-60 de hectare. Iată de ce s-a recurs la amenajarea sistemelor moderne de irigații, cu conducte îngropate, prin care apa este condusă sub presiune, cu canale căptușite și jgheaburi de beton. Bineînțeles, aceasta necesită investiții mai mari, asigurarea unor materiale mai deosebite. Industria noastră produce astăzi conducte din beton și din azbociment de mari dimensiuni, conducte din aluminiu și material plastic pentru distribuirea apei, aripi de udare, fără a mai vorbi de motopompele de cele mai diferite tipuri și dimensiuni cu care sînt echipate stațiile de pompare.

Extinderea suprafețelor irigate a necesitat și necesită importante fonduri bănești. Mare parte dintre cele aproape 100 miliarde de lei, investite în acest cincinal în agricultură, sînt destinate lucrărilor de îmbunătățiri funciare și îndeosebi irigațiilor. Pentru a se obține o eficiență economică ridicată este necesar să se aplice corect tehnologiile fiecă-

rei culturi și, pe această bază, să se realizeze producții sporite. Calculele din studiile tehnico-economice arată că în cazul celor mai complexe amenajări, investițiile făcute în irigații se amortizează în 13-15 ani. Pentru aceasta trebuie să se obțină recolte mari, așa cum se prevăd în studiile tehnico-economice.

Numeroase exemple vin să demonstreze acest lucru. La întreprinderea agricolă de stat-Tirgușor, județul Constanța, pe o solă de 11 hectare, la ferma nr. 2, s-a obținut o producție de 12 340 kg de porumb boabe la hectar, iar pe 4 hectare producția medie a depășit 14 000 kg la hectar. La grîu, Stațiunea agricolă experimentală Mărculești-Ialomița a realizat cîte 7 000 kg la hectar. Sfecla de zahăr irigată, în multe unități agricole, dă curent 50 000-60 000 de kg la hectar. An de an, prin perfecționarea tehnologiilor, a acumulării unei experiențe în acest domeniu, nivelul recoltelor va sălta tot mai sus.

Cu prilejul vizitei pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut-o în cursul lunii iulie în mai multe unități agricole din județul Constanța, a vizitat și I.A.S.-Poarta Albă, care irigă aproape întreaga suprafață de 7 000 hectare de care dispune. Cu acest prilej, secretarul general al partidului a recomandat irigarea prin brazde, metodă mult mai rentabilă și mai productivă. Specialiștii și lucrătorii din numeroase întreprinderi agricole de stat și cooperative agricole au îmbrățișat această indicație și au trecut la extinderea ei. Pentru ca, în viitor, alături de aspersiune să se facă și irigarea pe brazde, industria va pune la îndemîna agriculturii utilaje pentru nivelarea terenului și modelarea solului. Suprafața unităților agricole va deveni netedă ca în palmă, iar apa din canalele de aducțiune va fi distribuită pe brazde la rădăcina plantelor. Recolta, în acest caz, este sigură. Dar nu numai sigură, ci și mare, așa cum o dorim cu toții.

Toate acțiunile desfășurate în ceea ce privește extinderea irigațiilor se desfășoară pe baza «Programului național privind gospodărirea rațională a resurselor de apă, extinderea lucrărilor de irigații, îndiguiri, desecări și combaterea eroziunii solului în anii 1971-1973 și prevederile generale ale perspectivei pînă în 1985». El demonstrează clarviziunea partidului nostru în ceea ce privește dezvoltarea agriculturii în contextul celorlalte ramuri ale economiei țării. Este programul unei munci vaste pentru înobilarea pămîntului, pentru a schimba cursul rîurilor, astfel ca apa lor să dea viață ogoarelor însetate, să asigure belșug de recoltă. Nu trebuie să uităm că acest vast program se înfăptuiește în condițiile realizării unor obiective hidraulice și hidroenergetice de mare însemnătate: crearea canalului navigabil pe Mostiștea, care va face din București port la Dunăre, amenajarea complexă a Oltului și multe altele.

Toate acestea le înfăptuim sub conducerea unui partid vizionar, cutezător, care și-a propus, între multe altele, să schimbe și natura, să supună condițiile naturale spre un scop bine precizat: bunăstarea poporului și înflorirea patriei.

binele și răul

de Henri WALD

Binele și răul au apărut împreună, odată cu omul. Pentru celelalte ființe nu există decît împrejurări prielnice și neprielnice existenței lor. Ele trăiesc «dincoace» de bine și rău. Numai omul, intervenind, cu ajutorul unei și limbajului, în mersul naturii și societății, a ajuns să întîmpine rezistența sau supunerea mediului înconjurător. Însă neputința, frica și ignoranța l-au împiedicat să descopere legătura dintre eficiența acțiunilor și exactitatea cunoștințelor. În mintea rudimentară a primilor oameni, succesul apărea ca un dar al forțelor bune, iar eșecul, ca un refuz al forțelor rele. Condițiile prielnice au fost puse pe seama unor zei buni, iar cele neprielnice, pe seama unor zei răi.

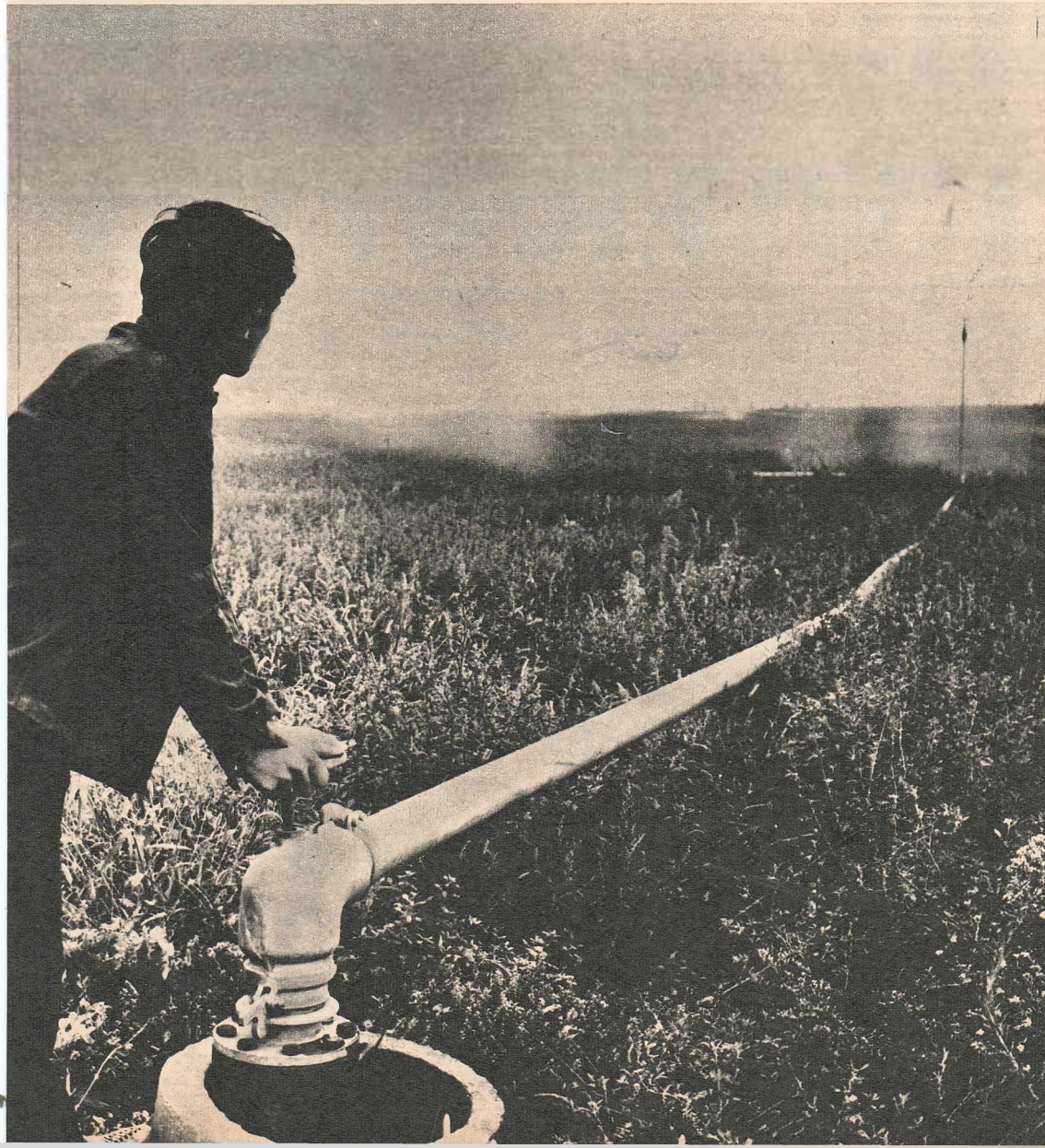
Disproporția dintre puterea lui asupra naturii și puterea naturii asupra lui nu i-a îngăduit omului să-și dea seama că natura nu e nici binevoitoare, nici răuvoitoare, nici darnică, nici vitregă, nici prietenoasă, nici dușmănoasă, ci pur și simplu indiferentă. Binele și răul sînt calități adăugate naturii de către om. Scopul naturii nu e omul. Probabilitatea apariției omului a fost minimă. Apariția omului rămîne cea mai mare surpriză pe care a înregistrat-o evoluția materiei. Omul nu este scop decît pentru om. Omul a început însă de curînd să se descopere pe sine însuși ca izvor al binelui și răului. Milenii de-a rîndul, omul n-a văzut în bine decît bunăvoința Providenței, iar în rău, reauvoința a diavolului. De aceea a încercat mereu să stimuleze, prin ofrande, generozitatea providențială și să se ferească, prin talismane, de tentațiile diavolului.

Nici astăzi nu reușește totdeauna omul să renunțe la explicarea falimentelor sale prin «complotul celor răi». Prima jumătate a veacului XX ne-a arătat că omul contemporan mai are nevoie de «vinoavi» pentru a explica dezastrele naturii sau ale societății. Alegerea «vinoatului» este o instituție străveche: *șapul ispășitor*. De obicei e desemnat drept vinoavat cel ce se *deosebește* de toți ceilalți: un alt trib, o minoritate națională, un extravagant, un infirm etc... A trecut multă vreme pînă cînd cuvîntul «străin» a început să însemne mai mult «oaspete» decît «dușman». Și va mai trece încă destulă vreme pînă cînd «preopinutul» va fi considerat «colaborator». Ceea ce este «diferit» nu reprezintă neapărat ceva «rău». Ne îndreptăm spre o societate în care unitatea se va realiza prin libertatea diferențierii și nu prin constrîngerea uniformizării.

Posibilitatea de a face și bine și rău, răspunderea alegerii între bine și rău, remușcările păcatului i-au împins pe oameni să regrete mereu «paradisul pierdut» în care Adam și Eva nu cunoșteau încă distincția dintre Bine și Rău. Nostalgia după un timp primordial, cînd nu existau încă nici binele, nici răul, se regăsește mai în toate religiile. Reprezentîndu-și binele sub forma bărbatului și răul sub forma femeii, sau invers, unele religii povestesc despre nașterea omului dintr-un bărbat fără contribuția femeii, ca Eva din Adam, sau dintr-o femeie fără intervenția bărbatului, ca Isus din fecioara Maria. Mitul androginului exprimă aceeași nostalgie după vremea indistinției dintre bine și rău. Dorința de a retrăi măcar o clipă indistinția dintre bine și rău apare în cultul multor zei și zeițe. În sărbătoarea închinată unor zeițe asiatice fecioara devenea curtezană, iar în Saturnalii, ceea ce era interzis tot anul devenea îngăduit: sclavul lua locul stăpînului, femeile cinstite deveneau desfrîmate, minciuna se bucura de același respect ca adevărul.

Oamenii au încercat mereu să scape de conflictul dintre bine și rău. De puțină vreme încep să-și dea seama că moralitatea nu se poate înfăptui decît în *tensiunea continuă* dintre bine și rău. Nu există un bine etern, după cum nu există nici un rău etern. Binele se poate transforma în rău și răul în bine. Nu numai iadul este pavat cu intenții bune, dar și raiul este pardosit cu intenții rele. Nu se spune oare că orice rău este spre bine?... Binele nu este atît de izolat de rău încît să poată fi ales odată pentru totdeauna, respingîndu-se definitiv răul.

Bun este tot ceea ce contribuie la dezvoltarea omului și rău ceea ce o împiedică. Binele este cu atît mai mare cît efectele lui sînt mai durabile și ating pe mai mulți oameni. Înseamnă aceasta că scopul poate scuza orice mijloc? Nu! Cînd scopul este omul însuși, mijloacele trebuie să rămînă permanent sub controlul moral al omului. Altfel, mijloacele pot, la un moment dat, să compromită scopul. Oare mijloacele contemporane de producție și de comunicare n-au început deja să compromită scopul: dezvoltarea capacității de creație a omenirii? Între bine și rău există o unitate contradictorie care nu trebuie evitată, ci asumată.

Phenian:

CETATEA UNIVERSITARĂ

de Dic. BABOIAN

Un distins om de cultură,
profesorul Huang Zang lob.

Intr-unul din laboratoarele Facultății de fizică.

Un strat gros de cenușă fierbinte acoperea încă orașul-martir, când sus, în munții ce domină Phenianul o mină de arhitecți elaborau, în variante, planurile reconstrucției din temelii a capitalei coreene. Undeva pe înălțimile din Gionsu și Gusong, paralel cu «învățământul în condiții speciale», se finisau machetele viitoarei cetatele universitare.

Prima lovitură de tîrnăcop pentru ridicarea Phenianului din propria-i cenușă a fost urmată de așezarea primelor pietre fundamentale pe colina dinspre miază-noapte, unde aveau să se înșire treptat clădirile moderne ale Universității «Kim Ir Sen».

Apariția pe harta capitalei coreene a acestei cetăți a luminii ține de metamorfoza aproape miraculoasă a renașterii întregului oraș.

La ora cînd tunurile au amuțit, aici pe colina cu pante domoale nu era nimic; nici măcar ruine. Doar sus, în vîrf, se puteau zări zidurile clădirii care adăpostise cîndva universitatea întemeiată în 1946.

La aproape douăzeci de ani de la terminarea războiului, într-una din clădirile moderne ale Universității din Phenian un distins om de cultură și pedagog, rectorul Huang Zang lob, ne-a vorbit, timp de două ore, despre acest important tocar de cultură, care dă țării, în fiecare an, promoții întregi de cadre cu pregătire superioară în cele mai variate domenii.

«În primii ani după eliberare, în 1945 — își amintea prof. Huang Zang lob — n-aveam nici cadre didactice, nici cursuri tipărite și nici alte mijloace pentru asigurarea învățămîntului superior. Mai mult, unii erau chiar de părere că în condițiile de atunci ale Coreei o uni-

despre vis

Care sînt resorturile viselor la om, unde se află situate mecanismele capabile ca, în timpul somnului, să declanșeze cu exactitate, la fiecare 90 de minute, așa-numita reverie? O surprinzătoare constatare s-a făcut în momentul cînd s-a putut dovedi că nu numai omul, ci și animalele visează. S-a elaborat atunci ipoteza că energia viselor vine din cortexul cerebral, adică din activitatea psihică superioară. Dar s-a constatat că, un creier lipsit de cortex continuă să viseze. Nici după extragerea măduvei din șira spinării nu s-a putut extirpa sursa viselor. S-a căutat atunci descoperirea mecanismului viselor în sistemul nervos autonom, în nervii simpatic și parasimpatic. Nici un rezultat. Aceeași lipsă de efect în demonstrația că visele ar fi declanșate de glandele endocrine. Extirparea hipotalamusului, a hipofizei și a epifizei ca și a glandelor suprarenale, nu a putut opri activitatea creierului din timpul somnului. Părea că orice investigație pentru descoperirea acestei misterioase acțiuni a așa-zisului subconștient era sortită eșecului. Și totuși, într-o zi, s-a putut stabili fără puțință de tăgadă că visele omului din timpul somnului sînt declanșate de un nucleu de neutroni situat dedesubtul și în zona inferioară a creierului, la suprafața troncului cerebral. S-au căutat apoi explicațiile imaginii din lumea viselor, corelarea lor cu stimulii creați de realitate, de acel «deja trăit», de înmagazinarea de informații din viața parcursă care să poată însăși poveștile ce ne legănă somnul. Constatarea a fost și mai surprinzătoare. Lipsit de vise, omul nu poate trăi. Aceasta a fost revelația cea mai tulburătoare a psihofiziologiei anilor șazeci.

Visăm în două feluri. Cu ochii închiși, dormind, și cu ochii deschiși, raționînd, imaginîndu-ne viitorul ca o proiecție transfigurată a prezentului.

Astfel, același cuvînt determină două stări de acțiune distincte. Una, aparent pasivă, stranie, neliniștitoare, incontrollabilă, pentru a cărei strălucire «citorii de vise» au întocmit dicționare ale spaimei și ignoranței; cealaltă, determinată de capacitatea de a visa la ziua de mîine, de a lua înaintea timpului, de a contempla în închipuire imaginea încheată și desăvîrșită a operei care abia începe să se înfiripe. Discordanța și dezordinea dintre primul fel de a visa și realitate o numim coșmar. Deosebirea dintre realitatea imediată și proiecția viitorului în visare — ca năzuință — nu provoacă nici un rău «visătorilor», atîta vreme cît, crezînd cu tărie în visele lor, scrutează atenți viața, compară drumul parcurs cu cel ce urmează a fi străbătut și, găsînd punctele de contact dintre viață și ideal, îi înarmează cu tot ceea ce le este necesar pentru atingerea țelului suprem. Atunci, visul nu mai este o simplă stare de contemplare a unor proiecții imaginate, ci devine o adevărată forță motrice în sprijinul acțiunii. Cînd Vlahuță se întreba «Unde ne sînt visătorii?» se gîndea la cei capabili să enunțe prin forța de convingere și de emoționare a artei năzuințele lumii și epocii în care poetul trăia. Dacă visul din somn este doar retrăirea deformată a unor senzații uneori inexplicabile, visele omului cu ochii deschiși spre viitor, adică acele raționamente care să-i dea certitudinile speranței de mai bine, nu sînt decît un fenomen al conștiinței în permanentă năzuință către mai bine. Cînd invocăm puterea de vis a unei lumi, nu ne referim la resorturile psihofiziologice care declanșează automat, la răstimpuri egale, reveria atît de necesară odihnei, ci la capacitatea omului de a-și determina cu certitudine idealurile. Dacă un individ privat de vise încetează să trăiască, o societate căreia i se extirpă idealurile nu poate avea altă soartă. Iată de ce, unul dintre stimulii de mare forță creatoare, pentru o lume în marș spre izbîndirea propriilor idealuri, rămîne puterea ei de vis, nevoia de a-și stabili mereu noi parametri în ascensiunea către perfecțiune. Da, noi sîntem o lume de visători. Da, noi rămînem niște romantici revoluționari care nu pot trăi și nu pot acționa fără a visa și fără a lupta pentru izbîndirea viselor. Visăm o lume mai dreaptă, visăm o țară și mai înfloritoare, o viață și mai plină de conținut, de omenesc, de lumină. Dar ce este și mai important decît puterea de vis, rămîne capacitatea noastră de a ne transforma visele în realitate.

Studenti la practică într-o întreprindere.

Universitatea «Kim Ir Sen», astăzi.

versitate ar fi însemnat un «lux prea mare». După părerea lor trebuia să-i trimitem pe tinerii noștri să studieze în străinătate. Noi am ales însă altă cale, mai sigură, mai sănătoasă: aceea de a crea propria noastră universitate. Așa s-au pus bazele primei universități, în octombrie 1946. Patru ani mai târziu însă, asupra ei, ca și asupra întregii țări, s-a abătut urgia războiului. Nu mai este nevoie să vă descriu ce a însemnat pentru noi războiul, dar ceea ce vedeți acum, aici, în noul complex universitar, este dovada vie că am supraviețuit calamității și am învins».

Biruînța s-a concretizat prin nașterea unui oraș satelit universitar în partea de nord a Phenianului, cu blocuri moderne de un alb imaculat, în care studiază în prezent 10 000 de tineri la cursurile de zi și alți 5 000 la cursuri serale sau fără frecvență.

Una dintre aceste clădiri impozante pe care am vizitat-o a fost construită în 1965 pe o suprafață de 46 000 mp. În 1970 era gata clădirea care adăpostește în prezent o bibliotecă cu două milioane de volume, precum și ateliere sau laboratoare în care pot lucra peste 1 000 de studenți. În fază de finisare se află uriașa sală a sporturilor precum și un pavilion pentru congrese și conferințe. Curînd, universitatea va dispune

de propriul ei observator astronomic, precum și de un mare bazin de înot.

Un bloc cu multe etaje va fi atribuit Facultății de chimie (pe o suprafață de 85 000 mp), iar în proiect se află construcția unei clădiri în care va funcționa Institutul de fizică nucleară. Din datele ce ne-au fost furnizate, suprafața totală a construcțiilor noi depășește 300 000 mp.

De unde în 1948 nu funcționau decît 6-7 facultăți, astăzi universitatea dispune de 12 facultăți. De la început, facultatea de medicină s-a separat, transformîndu-se în Institutul de medicină cu activitate de sine stătătoare. Facultatea de tehnologie funcționează în prezent ca institut politehnic cu denumirea «Kim Cek». În ce privește Facultatea de agronomie, ea s-a transferat la Wonsan, unde funcționează de asemeni ca institut aparte.

În rîndul celorlalte peste 140 de școli și institute de învățămînt superior, Universitatea «Kim De» (așa cum este denumită în limba coreeană) se prezintă ca o veritabilă cetate a științei, care aduce o contribuție directă și substanțială la transformările economice, sociale și culturale din Republica Populară Democrată Coreeană.

Palatul pionierilor din Phenian — o miniuniversitate pentru elevii de azi, studenții de mîine.

sfânta tereza și diavolii

Francisc Munteanu vrea să ne deruteze. Sub titlul acesta de comedie polițistă se ascunde un film patetic despre război și dragoste, despre prietenie și dragoste, despre moarte și dragoste. Dragostea devine numitor comun al unei relații, — dealtminteri simple dar nu lipsite de surprize — o relație de afectuoasă camaraderie de arme. În «Soldați fără uniformă» ca și în «La patru pași de infinit» ori «Tunelul», regizorul autor e obsedat de ideea acestor contacte spontane, poate ciudate pentru spectatorul «civil», relații abrupt stabilite, fără vreun protocol social, ca între oamenii aflați în imediata vecinătate a morții. Intimitatea cu moartea dă eroilor lui Francisc Munteanu o notă aparte, de bruschețe până într-un punct firească, încărcând replicile de un umor sec, cu efecte dramatice, atunci când scenaristul nu supralicitează aceste efecte și ele nu capătă un haz involuntar (cum se întâmplă în multe scene din «Sfânta Tereza»).

Tentația dialogului «sec» e însă atât de mare la Francisc Munteanu încât în ultimul său film se întoarce adesea împotriva autorului. Din șocant de simple, — cum le-a dorit — vorbele rostite devin prețioase, ridicole chiar, minînd însuși adevărul povestirii, al sentimentelor, — dealtminteri corect înțelese și declamate de interpreți.

Admiratorii lui Ion Dichiseanu îl reîntîlnesc pe actorul preferat «în formă» (uzînd de un farmec prea conștient de sine cît și de un îndelung — se pare — antrenament sportiv). Peter Paulhoffer, degajat, firesc, sigur în acțiune, e handicapat adesea de replica ingrată. Și o revenire promițătoare: Reka Nagy, prezentă convingătoare pentru un temperament scenic nu îndeajuns strunit cinematografic.

Într-un interviu, operatorul Nicolae Girardi își formula intenția de a realiza un film color care să nu șocheze vizual, să aibă tonalitățile cît mai apropiate vieții. În sfîrșit, o intenție pe deplin realizată: frumoasele decoruri naturale ori interioare au firescul și eleganța peliculei alb-negru.

Reka Nagy și Ion Dichiseanu într-o scenă de «suspense» fotogenic.

Alice MĂNOIU

JOACA CU DESTINUL SOCIAL

provincialii

Sînt cîteva nedumeriri pe care le ridică cea de-a doua apariție a regizorului Arthur Hiller pe ecranele noastre. Nu atât pentru public. Reacția publicului a fost sănătoasă, firească: la «Love Story» a plîns pentru că era o istorie tristă, duioasă, iar la «Provincialii» se rîde pentru că este o comedie. Clar, limpede. Și regizorul și producătorii se pot felicita că formula cinematografică respectivă «a mers», a avut succes de casă.

Primul semn de întrebare apare — firesc pentru obișnuințele noastre cronicărești — atunci cînd am încerca să delimităm meritul regizorului ca autor al filmului. Este o virtute personală sau o întîmplare fericită faptul că Arthur Hiller beneficiază pentru «Love Story» de un scenariu iscălit de Erich Segal, iar pentru «Provincialii», de unul aparținîndu-i lui Neil Simon? Căci în aceste scenarii există aproape tot: povestire inteligentă, personaje inteligente concepute, vorbind inteligent, puse în situații inteligente. Și Neil Simon, deși mai puțin celebru decît Erich Segal, este totuși un binecunoscut la el acasă, dramaturg boulevardier. Care dramaturg ne-a putut demonstra prin «Desculț în parc» virtuți de umorist, de satiric, cînd răutăcios, cînd tandru, de loc dispus să confunde comedia cu o distracție facilă sau de prost-gust (cum se mai întîmplă cîteodată cu autorii noștri de filme sau de recente seriale TV, care în schimb au meritul că nu sînt «bulevardieri!»). Se pare că a fi dramaturg, chiar boulevardier, este o treabă destul de «serioasă», atunci cînd îți faci meseria corect. Iar Neil Simon, prin «Provincialii», ne arată încă o dată cum poți să distrezi, cum poți chiar să instruiști atunci cînd nu trișezi.

Ideea nu este nouă: deruta provincialului care devine ridicol prin orizontul limitat, prin tabieturile lui burgheze, prin ritmul lui lent de a gîndi și de a acționa în marea metropolă, a constituit de la începutul puternicei dezvoltări industriale și, e probabil că va mai servi încă drept sursă de inspirație pentru multe comedii și drame. Nu numai în filmele italiene, nu numai în literatura și cinematograful englez sau american. Ci peste tot și în orice moment, unde — servindu-se de acest pretext social, real, verosimil — un ochi ager de creator poate surprinde contraste. Contraste, pentru a demonstra pe de o parte ridicolul oamenilor din «locurile unde nu se întîmplă nimic» și pe de altă parte lipsa de finalitate, înstrăinarea, haosul moral al locurilor și oamenilor unde se întîmplă totul. Privită nu cu un ochi de turist, ci de mic călător cu treburi serioase de serviciu, ceea ce ne-am obișnuit noi să numim societate de consum, a zilelor noastre — și aici se revarsă din plin noutatea epocii contemporane — apare ca o imensă junglă plină cu tot felul de capcane. Naivi și neștiutori, eroii noștri cad, pe rînd, în absolut toate lațurile pe care le-a întins, cu o bună știință a mecanismului comic, scenaristul. Cîteodată, chiar cu cruzime, cu ironie mușcătoare, apropiate de un coșmar psihologic, neiertîndu-și eroii nici în final. Dacă faci parte dintr-o «lume ne bună», întoarcerea înapoi acasă, în provincie, nu poate fi o soluție liniștitoare. Dispunînd de un asemenea subiect, regizorul a știut să-și facă o distribuție bună și să-și aleagă o echipă serioasă de tehnicieni. Jack Lemmon, obișnuit cu asemenea personaje de naivi serafici care se izbesc brusc cu capul de viață, nu pare deloc plictisit de genul respectiv, din contra, este fermecător. La fel și partenera sa Sandy Dennis. Imaginea semnată de Andrew Laszlo este chiar mai plăcută decît cea din «Love Story» — aerisită, plină de mișcare și culoare.

Și cum se pare că am cam încheiat lista făcătorilor de filme și sperăm să reiasă că «Provincialii» este o reușită comedie, se poate naște în sfîrșit și un ultim semn de întrebare. Cum de îi reușește — totuși — lui Arthur Hiller să se joace — trist sau comic — cu destinul sentimental sau social al eroilor săi?

Iuliana POP

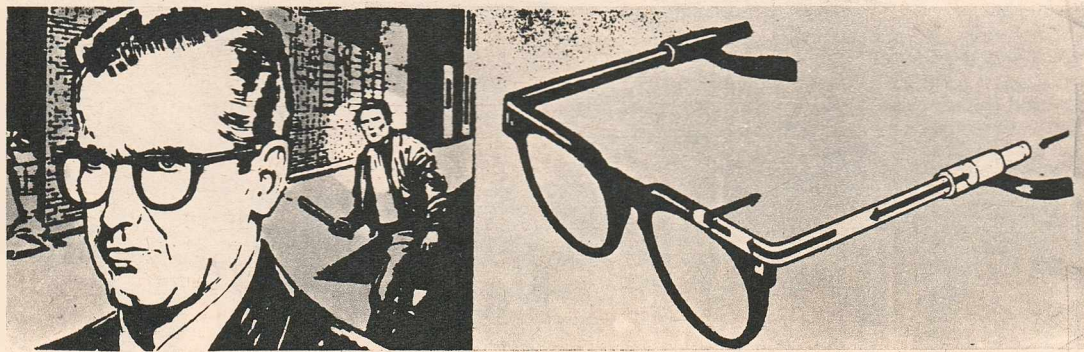
actori si roluri

ANNA KARINA dovedește în filmul *Verigheta* că poate fi o bună actriță pe cont propriu, chiar fără ocrotirea celui care a lansat-o și i-a asigurat cariera, Jean-Luc Godard.

FOTO UNIFRANCE

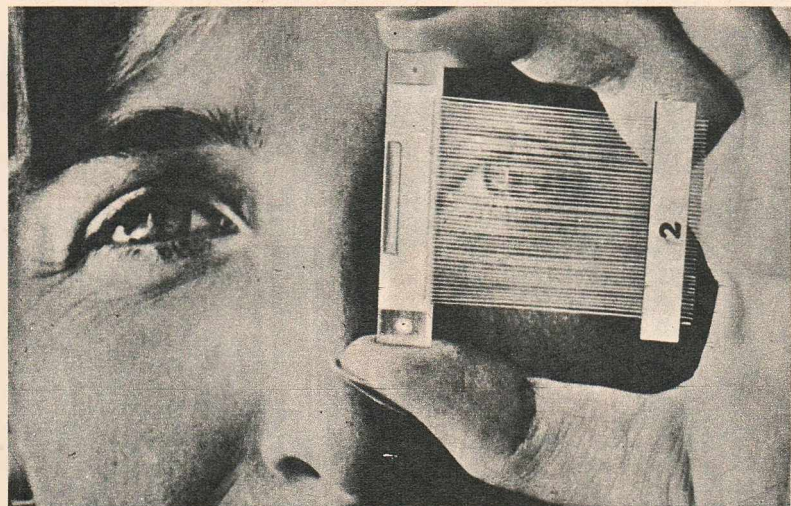
Ne este dor de un film cu *HENRY FONDA*. Chiar și o reluare a unuia din succesele sale mai vechi ar fi binevenită.

OCHELARII MAGICI

O veste proastă pentru răufăcători: pietonii care întârzie pe străzi seara târziu vor putea vedea cu ușurință pe un eventual urmăritor cu intenții necurate, fără să întoarcă capul. Secretul? O pereche de ochelari de un tip special, pus la punct de James R. Longworthy. La capătul «brațelor» ochelarilor — pe urechi — sunt fixate două mici lentile; ele transmit imaginea prin montură, mai precis prin două canale de fibre de sticlă, care au proprietatea să «curbeze» drumul razei de lumină. Imaginea reapare, mărită, pe o prismă atașată de una din ramele de sus. Privind drept înainte, vezi strada din față, ridicând puțin ochii spre prismă, poți să privești... înapoi.

Firește, nu e suficient să știi ce se petrece în spate pentru a pune la respect pe eventualul răufăcător: trebuie să fii și expert în karatē. Dar pentru aceasta nu există încă nici o invenție: trebuie să înveți singur...

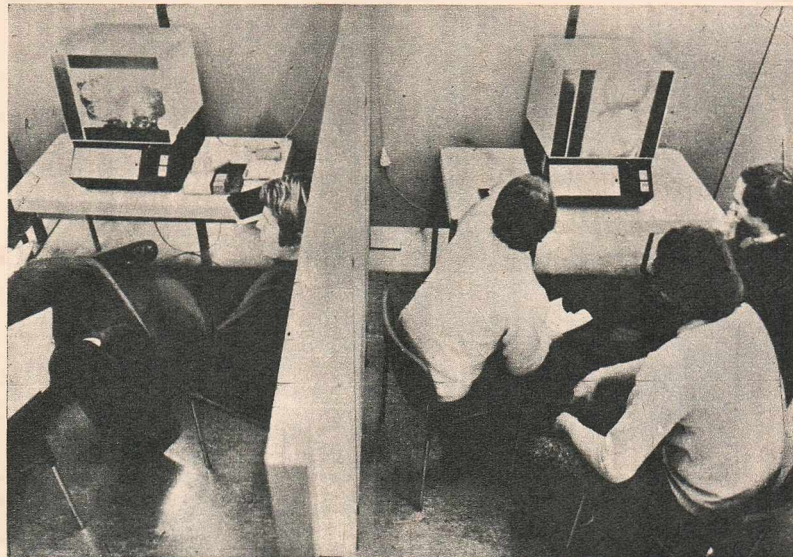

MAȘINA CITEȘTE MAI REPEDE

Acastă «inimă» a unui aparat de citire — o celulă cu fotodiode — este doar cu puțin mai mare decât ochiul omenesc. Firma AEG-Telefunken a construit aparatul pentru a sluji la trierea chitanțelor și l-a prezentat recent câtorva specialiști de la institutele de credit.

O experiență a dovedit uluitoarele sale capacități. În medie, mașina citește pe oră 93 000 chitanțe în scriere normală. La o medie de 40 semne dactilografiate de fiecare cec, aceasta reprezintă 3,7 milioane semne pe oră. În același răstimp, un om rezolvă doar 10 500 de semne! Comentariile sînt de prisos.

La un total de 9,2 milioane semne citite, aparatul a respins circa cinci la sută din chitanțe, ca fiind «necitețe», și a greșit doar de două ori. Cine poate mai bine?

DE VORBĂ CU... MAGNETOFONUL

Un nou sistem de învățămînt medical a fost aplicat recent la o clinică din Mannheim (Republica Federală a Germaniei). Într-un «studio audiovizual», alcătuit din șase cabine de predare, studenții în medicină își pot lărgi cunoștințele cu ajutorul benzilor de magnetofon, al câștilor și proiectoarelor de diapozitive — sincronizate cu textele respective. Deocamdată există 20 de programe didactice audiovizuale, fiecare cu o durată medie de 15 minute. Șapte dintre ele au fost alcătuite de inșiși studenții!

Profesorii și docenții de la clinica din Mannheim subliniază că noua metodă nu poate înlocui prelegerile și indicațiile la patul bolnavului, după sistemul tradițional, dar că ea poate contribui la o aprofundare a cunoștințelor de bază.

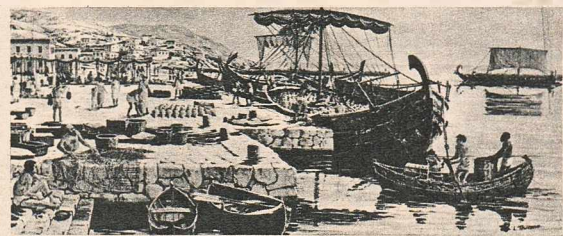

SPRE ȚĂRMURI DEPĂRTATE

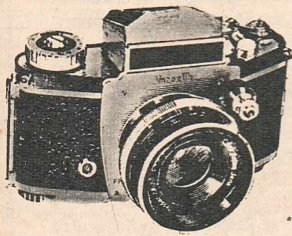
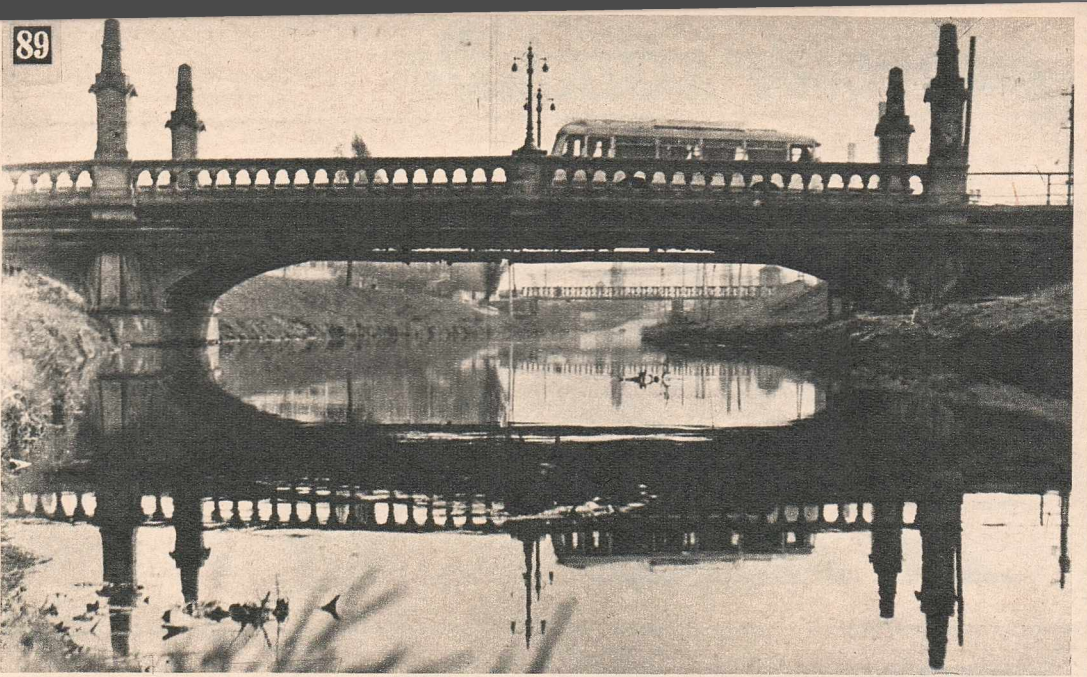
Aceste secvențe de arheologie submarină, reproduse după binecunoscuta revistă americană «National Geographic», organul oficial al Societății naționale de geografie a Statelor Unite, redau faze ale recuperării celei mai vechi nave cunoscute pînă azi de arheologii submarini: un vas comercial grecesc scufundat de o furtună în largul coastelor Ciprului, lângă portul Kirenia, în secolul IV î.e.n.

În una din fotografii se distinge un morman impresionant de amfore de vin de Rhodos, care constituiau o bună parte din încărcătură. Au fost recuperate 403!

În desen: reconstituirea unei escale a vasului într-un port de pe insula Rhodos. După preluarea mărfurilor și aprovizionare, vasul se va îndrepta spre zări îndepărtate, poate chiar spre Marea Neagră, spre străvechea Callatis, cu prețioase încărcături de vin de Rhodos, ulei de măsline și pinzeturi...

89

concursul
„CEA MAI
FRUMOASĂ
FOTOGRAFIE“

Fotografia
aleasă Nr. _____

Numele, prenumele și adresa
citorului

90

91

concursul nostru
cea mai frumoasă
FOTOGRAFIE

- 89) Simetrii.
MARIN NĂSTASE — Galați
- 90) Cucuriguuuu!...
LEONID BUZOIANU — București
- 91) Despărțire.
GEORGE DIJMĂRESCU — Craiova
- 92) Plouă...
PAVEL FLORIAN — Arad

92

au fost unii
mai buni ca alții?

Corespondență specială de la München

de Victor BĂNCIULESCU

În momentul în care citiți aceste rânduri, întreaga armată de manevră a organizatorilor — atît de riguros asamblată și pusă la lucru timp de două săptămîni — se pregătește pentru ultima mare manifestație a Olimpiadei, cea mai frumoasă și mai tristă totodată: ceremonia de închidere a Jocurilor.

Pentru bilanțuri mai e vreme, deși nici una din aplicațiile omenesci n-a fost mai exersată aici, la München, în aceste zile, ca aritmetica medaliilor și a punctelor, fără a mai vorbi de calculul secundelor, metrilor și kilogramelor, care au impus instalarea unor complicate mecanisme, de la computer-e de înregistrare a rezultatelor pînă la poliedre trigonometrice pentru stabilirea instantanee a distanțelor. Cine ar fi avut curiozitatea (cum am avut-o noi, dintr-o explicabilă vanitate) să afle data de naștere a semnatarului acestor rânduri, nu avea altceva de făcut decît să se adreseze uneia din hostesele alese pe sprînceană care, — în tradiționalele lor fuste bavareze — manipulează ordinatorul numit simbolic Golym și care furnizează date personale complete pînă la cele mai bizare hobby-uri.

Firește că datele acestea devin de interes general cînd e vorba de eroii Jocurilor Olimpice. Și aceștia — ca de obicei — nu au lipsit nici la actuala ediție, de la Valeri Borzov — superbul atlet sovietic, care a învins întreaga falangă de sprinteri tradiționali ai Americii — pînă la Mark Spitz, colecționar unic de medalii de aur, care duce acasă atîtea cîte nu poate strînge altul în 20 de ani de carieră sportivă.

În aprigele bătălii olimpice care au avut loc aici, mult prea mulți văd doar roadele concurenței. Nu se poate, firește, nega dificultatea accesului la locuri fruntașe, generată de prezența la start a unui număr impresionant de candidați veniți din toate colțurile lumii. Și este, desigur, cazul aici să subliniem promoția extraordinară de sportivi valoroși — prin calitate dar și prin cantitate — din țări cu o tradiție practic nesemnificativă, dacă nu chiar inexistentă în arena olimpică. Dar, dincolo de acest tablou colorat al participării multinaționale — și poate înaintea sa — stă frumusețea întrecerii sportive în sine, spectacolul fermecător pe care-l oferă tineretului lumii, costum adesea în maiouri similare, care se bate pașnic pentru o glorie efemeră, în condițiile unei tensiuni care nouă — celor mai vîrstnici — ne-ar produce iremediabile infarcturi.

Întrecerea există și ea e admirabilă, chiar cu riscul inevitabil al trecerii învingătorilor în anonimat odată cu timpul. Palmaresele trecute nu le mai citește nimeni (poate, doar specialiștii și statisticienii). Dar sutele de mii de oameni, și printre ei turiștii români — care au trecut în aceste zile prin München, plătind adesea sume mari pentru biletele de intrare obținute la bursa neagră — își vor aminti cu siguranță de emoționantele dispute din multiplele arene olimpice, chiar dacă vor uita între timp numele protagoniștilor.

Nu pledăm, aici, împotriva gloriei sportive, care dăinuie în cazuri cu totul excepționale — cum au fost cele ale lui Johnny Weissmüller, Bikila Abebe, Wilma Rudolph sau Emil Zatopek, toți prezenți aici la München. Nu intenționăm să «demitizăm eroii», pentru a folosi o expresie la modă. Dar una din lecțiile acestei ediții a Jocurilor Olimpice este aceea că ansamblul de splendoare al concursurilor — cu toată parada policromă a sportivilor — întrece cu mult cadrul dauric al galeriei vedetelor, adesea artificial create de presa de senzație.

În cursele pedestre, atleții se înving unii pe alții cu o sutime de secundă; Heide Rosendahl o întrece la săritura în lungime pe bulgăroaica Diana Iorgova cu un centimetru; canotorii români îi înving pe cei vest-germani, pentru medalia de bronz, cu un cioc de barcă; la aruncarea suliței Klaus Westermann întrece pe sovieticul Ianis Lulis cu doi centimetri și așa mai departe. Se poate, oare, afirma că unii au fost mai buni decît ceilalți? La asemenea nivel de performanțe — ca expresie superioară a potențialului biologic — nu se mai poate vorbi de o birușină individuală, ci de victoria de ansamblu a geniului uman, exprimată în recorduri.

München, 4 septembrie

Olimpiada ne-a făcut să uităm multe din marile noastre iubiri sportive. Meciul internațional de fotbal de la Craiova aproape l-am ignorat, dar pasionanta întrecere de la Reykjavik am conjugat-o cu Olimpiada. Este sigur meritul lui Fischer care din start, datorită capriciilor sale, a demonstrat că și sportul minții poate fi urmărit cu sufletul la gură.

Acum este rege, dispus să ignoreze regulile jocului. E gata să-și dispute titlul chiar anul acesta. Cu Fischer campion mondial, Federația internațională de șah nu va fi lipsită de dureri de cap.

SPORT

Cea de-a treia medalie de bronz olimpică ne-a fost adusă de echipajul Ștefan Tudor, Petre Ceapura și L. Lovrenschi care au reușit să-și adjudece victoria pe ultimii centimetri în proba de canotaj academic (2+1).

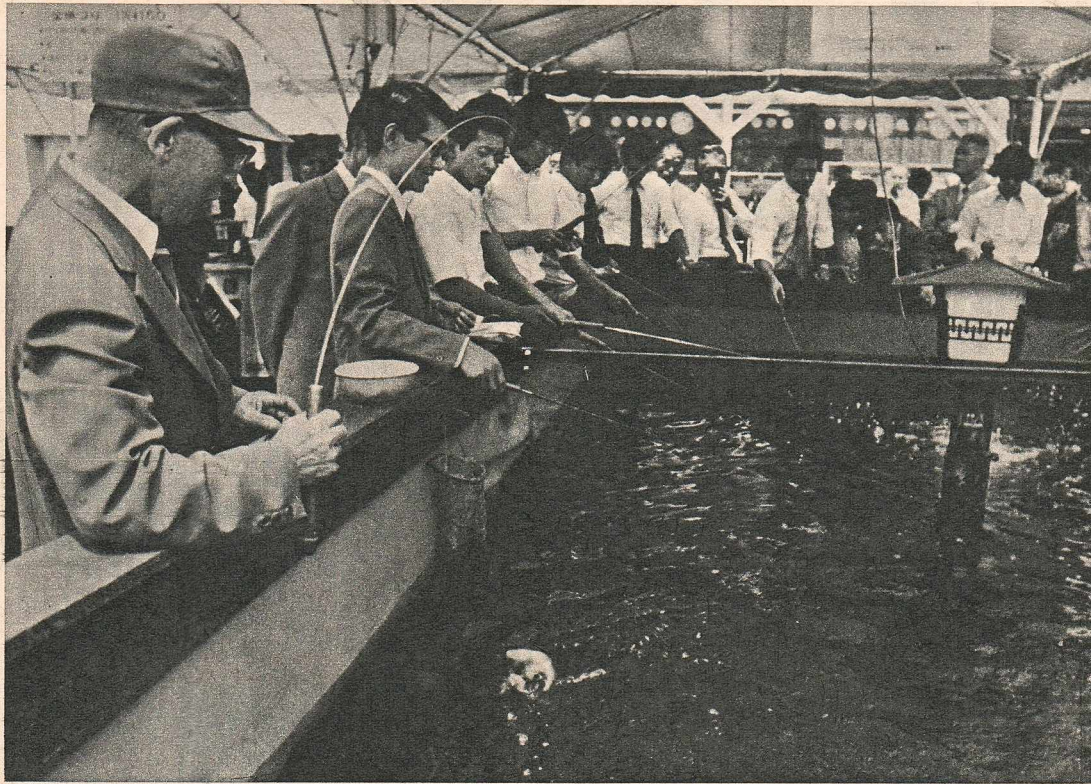
În numărul nostru trecut relatam senzaționalul angajament al supercampionului american Mark Spitz, de a cîștiga în aur toate probele în care va concura, adică șapte medalii. Fotografia noastră ni-l prezintă pe Spitz cu numai cinci medalii dar ea a fost făcută înainte de a lua ultimele două starturi. Presa de miercuri dimineața din toată lumea publică senzaționala știre că pentru prima oară în istoria Jocurilor Olimpice un sportiv a cîștigat șapte medalii de aur.

Olga Korbut continuă tradiția școlii sportive sovietice de gimnastică, cîștigînd trei medalii de aur și titlul de cea mai populară gimnastă a Jocurilor Olimpice. Toți cei ce au urmărit la televiziune evoluția ei și-au putut da seama de înalta măiestrie a acestei foarte tinere dar talentate gimnaste.

În centrul Capitalei, un aspect inedit. Atrăși de marele eveniment münchenez, artiștii plastici immortalizează pe pînză subiecte inspirate de marile întreceri sportive al anului 1972: Olimpiada.

LA CE SĂ MAI MINTĂ?

Un întreprinzător comerciant din Tokyo a amenajat pe terasa magazinului său un bazin încăpător, bine populat cu pește viu. Clienții vin acolo, aruncă undița, trag peștele afară (fiindcă pînă acum nu s-a ivit vreun asemenea agiamiu care să scoată undița goală), plătesc la casă pe ce au pescuit și pleacă voioși să se laude la neveste. Din latura romantică a vieții de pescar se pierde astfel doar obiceiul de a exagera.

ICARI ȘI ICĂRESE

La concursul cu premii organizat de o asociație aviatică din Anglia pentru cine va zbura cu mijloace proprii pe o distanță mai mare de 50 de iarzi (circa 46 de metri), s-au înscris 18 candidați printre care — demn de relevat — și câteva femei.

Concursul a avut loc la Selsey în Sussex, trambulina de lansare fiind plasată pe malul mării. Nici unul dintre concurenți n-a reușit să acopere distanța de 50 de iarzi, cea mai bună performanță fiind cea realizată de Peter Fry (fotografia de sus) cu 40 de iarzi (circa 37 de metri).

NOUTĂȚI DE ACUM 2000 DE ANI

În provincia Hunan din Republica Populară Chineză, arheologii au dat la iveală un mormînt datînd din timpul dinastiei Han (care a domnit pe la începutul primului mileniu al erei noastre). În mijlocul unui grup de păpuși îmbrăcate în chimonouri viu colorate (sus) a fost găsit corpul bine conservat al unei femei în vîrstă de circa 50 de ani, îmbrăcată în mătăsuri și împodobită cu bijuterii de valoare (stînga). Descoperirea, considerată ca cea mai importantă din anii post-belice, atestă încă o dată că îmbalsămarea cadavrelor nu constituia o taină exclusivă a vechilor egipteni.

Ce plăcut e să ai un prieten care să te facă întotdeauna să zîmbești.

FABRICA DE PRODUSE ZAHAROASE - BUCUREȘTI

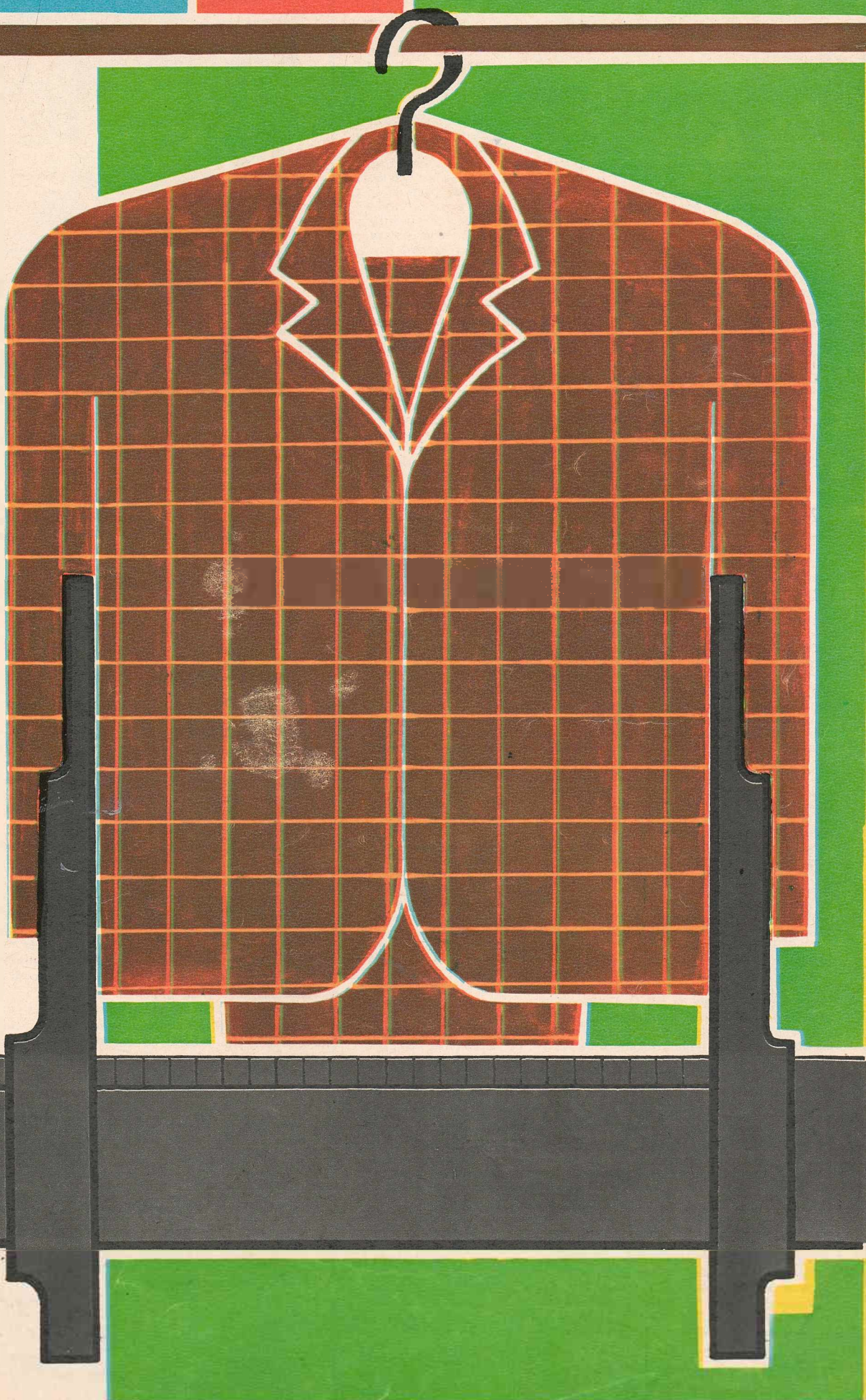
A B C D

EXACT
PE
MĂSURA DV.!

- *Noul sistem de croială și construcție a confecțiilor bărbătești oferă cumpărătorilor avantajul de a-și alege costume moderne, elegante, exact pe măsură.*
- *Confecțiile de gata A, B, C sau D înseamnă economie de timp și de bani.*
- *Pentru eventuale retușări, călcare etc. — servicii gratuite.*

Micul alfabet al confecțiilor pentru orice conformație:

- A. Tipul slab.** Grosime 42-54. Etichete galbene.
- B. Tipul normal.** Grosime 42-58. Etichete verzi.
- C. Tipul plin.** Grosime 46-58. Etichete albastre.
- D. Tipul corpolent.** Grosime 50-60. Etichete roșii.

o săptămână în lume

Zilele trecute agențiile de presă au difuzat în lumea întreagă textul «Introducerii la raportul anual al secretarului general al O.N.U., Kurt Waldheim, asupra activității organizației». Documentul politic care sintetizează aprecieri avizate și concluzii în legătură cu «evoluția stării lumii» în ajunul celei de-a 27 sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. subliniază însemnătatea primordială a consolidării rolului Națiunilor Unite. Ca un factor menit să contribuie la înlăturarea acestui deziderat și la crearea condițiilor propice unei largi participări la eforturile pentru salvagardarea păcii și securității în lumea contemporană este evocat aportul substanțial pe care alături de marile puteri pot și trebuie să-l aducă țările mici și mijlocii. «Interesele, înțelepciunea și importanța vastei majorități a țărilor mici și mijlocii — se subliniază în textul introductiv la amplul raport al secretarului general al O.N.U. — nu pot fi ignorate în acest moment al istoriei». Ca atare, este necesar să se pună la dispoziție mijloace prin care toate statele mari și mici să participe, pe bază de egalitate suverană, la procesul politic de stabilire și menținere a păcii și securității internaționale «pentru a face față problemelor comune prin cooperare».

Ca membră activă a Organizației Națiunilor Unite, fidelă principiilor Cartei care a stat la baza creării înaltului for, România socialistă împărtășește întru totul acest punct de vedere judicios și prin întreaga ei activitate pe plan internațional produce multiple dovezi de participare intensă la afirmarea acelor tendințe pozitive ce se inscriu pe linia promovării destinderii și normalizării în raporturile interstatale.

Cum Raportul ce va fi prezentat în deschiderea apropiatei sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. este în curs de elaborare pe temeiul informațiilor și propunerilor statelor membre, țara noastră a transmis secretarului general al O.N.U. nota verbală din 30 august a.c., în care este expus Punctul de vedere al României cu privire la îndeplinirea Declarației O.N.U. asupra întăririi securității internaționale.

Principiile, considerațiile, argumentele și propunerile cuprinse în nota verbală sintetizează cu deplină claritate nu numai poziția țării noastre față de problemele vitale ale vieții internaționale actuale, dar și consecvența cu care partidul și statul nostru militează pentru crearea condițiilor și a garanțiilor corespunzătoare în vederea statornicirii unui real climat de pace și securitate în lume. Fără îndoială înlăturarea întotdeauna și respectarea riguroasă de către toate statele a principiilor deplină egalității în drepturi, a independenței și suveranității naționale, neamsetecului în treburile interne ale altor state, avantajului reciproc, nerecurgerii la forță sau la amenințarea folosirii forței, reprezintă chezașia sigură a așezării relațiilor între state pe baze noi. Din acest punct de vedere, accentul pe care Introducerea la raportul anual îl pune pe «folosirea căii tratatelor în soluționarea problemelor ce grevează relațiile internaționale», coincide întru totul cu punctul de vedere, în repetate rânduri exprimat de președintele Nicolae Ceaușescu și inserat în documentele noastre de politică externă, potrivit căruia afirmarea tot mai largă a metodei tratatelor și contactelor între state, constituie unul dintre cele mai importante fenomene ale vieții internaționale. În nota verbală transmisă secretarului general al O.N.U. se arată textual că «după opinia țării noastre această tendință trebuia să ia definitiv locul politicii de forță și de dictat, de izolare și suspiciuni». Or, pentru ca acest deziderat să-și găsească împlinirea, se impune asigurarea participării tuturor statelor, fără deosebire de mărime, forță sau potențial, la soluționarea marilor probleme pe care le confruntă lumea de azi. Simpla recunoaștere a dreptului tuturor statelor de a fi prezente în concertul mondial nu este însă suficientă. Mai mult ca oricând se simte nevoia unor strădăniți convergenți pentru întărirea legalității internaționale, pentru perfecționarea sistemului însuși de norme care să guverneze raporturile interstatale. Și ce ar putea fi mai practic și mai eficient, ca suport al unei asemenea reglementări, decât realizarea unei înțelegeri cu caracter universal, care să cuprindă drepturile și îndatoririle fundamentale ale statelor și angajamentul ferm al părților angajate de a nu se abate de la comandamentele superioare de conduită și acțiune în raporturile interstatale.

Începând cu problemele atât de controversate ale dezarmării generale, cu obligativitatea stingerii focurilor de război, cu necesitatea lichidării oricăror forme de dominație colonialistă și terminind cu misiunea ce revine tuturor statelor și organizațiilor internaționale de acțiune pentru lichidarea fenomenului de subdezvoltare economică a țărilor, toate acestea sînt strîns legate de acel uriaș efort ce trebuie făcut de toți pămîntenii pentru crearea unor condiții cu adevărat omenești, ferite de primejdia războaielor, a foametei și a altor calamități pe planeta noastră. În Europa și în Asia, în cele două Americi și în Africa; pe toate continentele oamenii așteaptă nu simple declarații de principii, ci acțiuni efective; nu promisiuni de circumstanță, ci contribuții reale la rezolvarea marilor probleme ale lumii contemporane. Și aceasta înainte de a fi prea târziu. Trebuie făcut totul pentru ca omenirea să poată scruta ziua de mâine, viitorul, cu încredere și speranță. Pe bună dreptate, în mesajul ce l-a adresat Conferinței Mondiale pentru Cercetarea Viitorului, ținută zilele acestea la București, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că prospecțiunea viitorului ridică pe prim-plan necesitatea imperioasă a instaurării pe planeta noastră a unor raporturi noi între națiuni pe baza egalității în drepturi a tuturor popoarelor. «Scrutînd viitorul — se arată în mesajul conducătorului și statului nostru — popoarele aspiră la o lume mai bună, mai dreaptă, la o lume a păcii și conlucrării nestingherite pe calea civilizației și bunăstării».

Dic. BABOIAN

Marti, 5 septembrie 1972

SANTIAGO DE CHILE: «să punem stavilă fascismului»

Intensificarea în ultima vreme a acțiunilor contrarevoluționare ale reacțiunii — de la crearea unor greutăți în aprovizionare pentru a se da vina asupra guvernului și pînă la îndemnuri fățișe la violență — au creat o stare de deosebită încordare în Chile. Acestor manevre masele largi le răspund afirmîndu-și hotărîrea de a se mobiliza în jurul guvernului Unității Populare, pentru apărarea și impulsivitatea transformărilor progresiste. În cele mai diferite moduri, diverse categorii ale opiniei publice chiliene au răspuns pozitiv declarației adoptate de ședința comisiei executive naționale a Unității Populare în care «se denunță înaintea poporului escalada prin care se urmărește răsturnarea guvernului» și este adresată chemarea ca «toți oamenii muncii să se mențină în alertă și vigilență». În fotografie: demonstrație a tinerilor muncitori și studenți la Santiago de Chile; pe pancartă stă scris: «Tineri ridicați-vă! Să punem stavilă fascismului».

trombe de flăcări și fum pe coasta de azur

2 500 ha de păduri au fost distruse în urma puternicelor incendii izbucnite în sudul Franței — în departamentul Var, pe Coasta de Azur și în zona Ajaccio din Corsica. Amploarea catastrofei — afirmă o serie de ziare franceze — se datorează insuficienței mijloacelor de combatere a incendiilor, neputîndu-se face față acțiunii pe două fronturi dintr-o dată; în Corsica, spre exemplu, au putut fi trimise doar două avioane-pompier, din care unul a rămas în pană. Totodată presa redă opiniile unora dintre specialiștii antrenanți în lupta cu flăcările, care și-au exprimat convingerea — determinată de declanșarea simultană a incendiilor în mai multe puncte din unele zone — că acestea se datoresc unor acte criminale. În fotografie: un avion-pompier acționînd pe Coasta de Azur.

peștele... discordiei

Rezultatul «Meciului secolului» Fischer-Spasski nu oferă în aceste zile unicul subiect de comentarii corespondenților de presă din Reykjavik. În atenția lor se atîlă un conflict, care opune mica insulă Angliei și R.F.G.-ului. Obiectul acestui diferend: peștele. Pentru economia islandeză pescuitul reprezintă o chestiune vitală, «produsele» apelor ce-o înconjoară reprezentînd 80% din comerțul exterior al țării. Dar, în ultimul timp, datorită exploatarei intensive atât de către Islanda cît și de alte țări limitrofe ale zonei de pescuit din jurul Islandei, rezervele de pește din zonă s-au redus considerabil — heringii, de pildă, dispărînd aproape cu desăvîrșire iar acum fiind amenințat codul. În fața acestei situații, Islanda a extins limita apelor teritoriale de la 12 la 50 mile. Anglia și R.F.G. au ripostat, adresîndu-se Curții Internaționale de Justiție de la Haga, care a hotărît că navele lor de pescuit vor putea activa și după această dată în zona extinsă. Islanda nu recunoaște hotărîrea Curții.

Cu toate acestea și după 1 septembrie, în noile limite ale apelor islandeze și-au făcut apariția nave de pescuit britanice și vest-germane, iar surse londoneze au afirmat că marina militară britanică este gata să «protejeze» vasele de pescuit engleze...

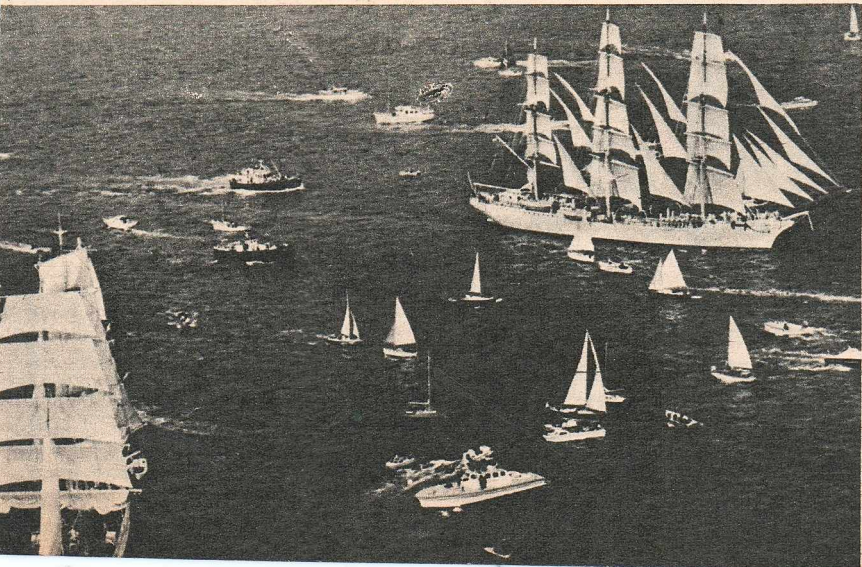
YOKOSUKA: apel către mamele americane

În portul japonez Yokosuka «Asociația femeilor japoneze» își continuă cu consecvență campania inițiată cu ceva timp în urmă împotriva războiului din Vietnam. Femeile împart marinarilor americani aflați la bazele navale S.U.A. manifeste rugându-i să le trimită acasă mamele lor. Manifestele cheamă mamele americane să nu-și mai lase fiii să împrăștie moartea în Vietnam, devenind ei înșiși carne de tun. Aceste apeluri la pace se adresează atât femeilor americane cât și, implicit, tuturor femeilor de pe glob.

s-au întâlnit la malmö...

Marea Nordului și Marea Baltică au fost concomitent martorele unor curse cum de mult nu s-au mai văzut pe apele lor. De pe insula Wight, în Canalul Mincii, au luat startul 45 de corăbii cu pânze din 11 țări, îndreptându-se spre portul suedez Skaw. Au participat — relevă ziarele — cele mai elegante corăbii din lume, printre care «Gorch Fock», R.F.G., «Dar Pomorza», R.P. Polonă, «Sir Winston Churchill», Marea Britanie — cu o echipă în întregime formată din fete între 16 și 20 ani, precum și veliere americane, franceze, italiene, grecești etc. Cea de-a doua cursă a pornit de la Helsinki spre un alt port suedez, Falsterbo. Corăbiile participante la ambele curse s-au întâlnit apoi la Malmö pentru a se îndrepta împreună spre Kiel unde urma să se dispute proba olimpică de yachting, pe care au onorat-o cu grațioasă lor prezentă.

BOCHUM: muncitorii ripostează

Pentru marii patroni ai industriei siderurgice vest-germane, 1972 va fi un an tot atât de prost ca 1971, în care a fost înregistrată o scădere a producției de peste 12% — scot în evidență observatori ai scenei economice vest-germane. Încercând cât de cât să mai reducă din pierderi... pe spinarea muncitorilor, conducerea unor marii concerne din R.F.G. — de pildă Krupp — refuză să satisfacă revendicările îndreptățite de ordin economic ale salariaților. Drept care aceștia au declarat greve. În fotografie: miting al muncitorilor greviști în fața sediului administrativ al uzinelor din Bochum aparținând firmei Krupp. Cu aceștia s-au solidarizat ulterior și muncitorii de la uzine din alte localități aparținând aceleiași concern.

bilanțul: 17 tineri împușcați

În diferite orașe din Argentina au loc de câteva zile mari manifestații de protest din partea organizațiilor de tineret și sindicale împotriva represiunilor sângeroase de la închisoarea din Rawson și de la baza navală din Trelem. În numeroase localități, mai ales în provincia Cordoba, muncitorii au declarat grevă, înfierând «execuțiile în masă», căreia i-au căzut victime tinerii deținuți politici. Potrivit Agenției Prensa Latina, după ce prizonierii politici aparținând unei organizații de guerilă urbană, sfidând gloanțele paznicilor, au reușit să evadeze de la închisoarea din Rawson, poliția a reușit să-i recaptureze pe 19 dintre aceștia și să-i transporte sub pază la baza navală militară din Trelew. Aici a avut loc al doilea episod sângeros, când sub pretextul unei noi încercări de evadare pușcașii marinari au deschis focul împușcând 17 din cei 19 tineri deținuți politici.

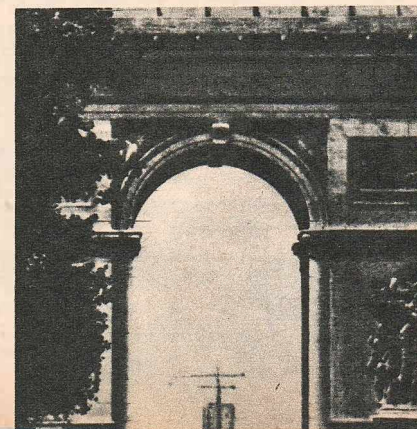
Față de acest sângeros act de represiune, între alte grupuri politice și partidul «justițialist» al lui Peron a anunțat că își va trimite propriii săi investigatori pentru a stabili împrejurările în care au fost uciși cei 17 tineri. În imagine, tinerii deținuți politici, înainte de evadarea tragică.

PARIS: polemica în jurul zgîrie-norilor

În perspectiva deschisă prin bolta Arcului de Triumf spre Champs-Élysées și-a făcut apariția o siluetă nouă (în fotografie) — turnul înalt de 170 de metri al clădirii aparținând Companiei de asigurări naționale, ce se construiește în Place de la Défense. Noua apariție este departe de a fi un caz singular. Proiectul urbanistic privind perimetrul Place de la Défense cuprinde numeroase alte clădiri-gigant între 150 și 190 metri înălțime; în alte zone ale Parisului se construiește de asemenea intens în «stil american», majoritatea noilor zgîrie-nori, pe cale de a modifica substanțial imaginea Parisului etern fiind destinați a găzdui birourile unor firme și companii particulare, filialele unor bănci etc. Chiar dacă din punct de vedere arhitectonic fiecare dintre aceste construcții corespunde exigențelor de ordin estetic, invazia lor nu este privită cu prea multă simpatie de acei parizieni care țin la păstrarea înfățișării tradiționale a orașului. Numeroase personalități și organe de presă se fac ecoul acestui punct de vedere, cerând, cel puțin, «scurtarea» cu câteva zeci de metri a noilor clădiri. Dincolo de acest aspect, fenomenul are și alte impli-

cații: dintre zgîrie-norii recent construiți un număr infim este destinat locuințelor; în consecință, în ultimii șase ani Parisul a pierdut 30 000 apartamente și 360 000 locuitori, în cea mai mare parte oameni cu venituri modeste care s-au mutat în împrejurimile orașului. După opinia unui mare număr de comentatori faptul are numeroase consecințe, inclusiv de ordin politic, modificând profund componența socială a populației capitalei franceze.

R.P. BULGARIA

orizontal și vertical în arhitectură

Sofia '72. În jurul capitalei și în multe zone centrale se înalță clădirile noi, moderne.

Sezonul estival s-a încheiat pe litoralul bulgar. Ultimei turiști sînt pe cale să părăsească plajele pînă ieri fierbinți. Și în timp ce la Sofia și celelalte orașe ale Bulgariei se celebrează cea de-a 28-a aniversare a eliberării țării de sub jugul fascist, la Varna se desfășoară pregătiri febrile în vederea celui de-al XI-lea Congres mondial al arhitecților, care urmează să aibă loc aici între 25 și 30 septembrie.

La această importantă reuniune vor lua parte — după cum anunță organizatorii bulgari — peste două mii de delegați și invitați din 13 țări, între care și țara noastră. Printre arhitecții celebri care și-au anunțat participarea se numără: *Kenzo Tange* (Japonia), *Oskar Niemeyer* (Brazilia), *Pietro Nervi* (Italia).

28 de specialiști bulgari — arhitecți, urbanisti, sociologi, filozofi, medici și economiști — și-au dat concursul la elaborarea raportului principal, care va fi prezentat la congres de către cunoscutul arhitect bulgar *Nikola Nikolov* sub titlul «Arhitectura și odihna». Numeroase alte expuneri vor fi prezentate succesiv de diferiți participanți. Astfel, *William Corlet* (S.U.A.) și *Gerald Perin* (Anglia) vor susține referatul cu tema: «Arhitectura și repausul săptămînal». *Anatolii Polianskii* (U.R.S.S.) și *Jean Debuissou* (Franța): «Arhitectura și odihna în cursul anului». *Massashika Murata* (Japonia) și *Frode Rinan* (Norvegia): «Arhitectura și repausul cotidian». Trei arhitecți — *Atila Utşel* (Turcia), *Claude Verdugo* (Maroc) și *Ernesto Gastelomundi* (Italia) — vor prezenta în comun referatul intitulat: «Arhitectura și odihna în țările în curs de dezvoltare».

În timpul desfășurării Congresului mondial al arhitecților va avea loc și o reuniune a femeilor-arhitect. De asemenea, vor fi deschise mai multe expoziții de arhitectură, precum și o expoziție de cărți și reviste de specialitate. Se anunță totodată că în zilele congre-

sului se va ține, tot la Varna, cel de-al IV-lea Festival de filme consacrate arhitecturii.

În întîmpinarea acestui eveniment, ziarele bulgare evocă importanța teoretică și practică a confruntării de idei și concepții privind perspectivele arhitecturii moderne. Se arată între altele că obiectivul urmărit este acela de a se aborda problemele cele mai vitale privind viitorul habitatului, pentru a se găsi acele argumente și soluții practice care oferă cele mai bune condiții de muncă și de odihnă în complexul proces de urbanism sub semnul industrializării, al vieții moderne. Accentul se pune pe habitatul ca unitate fundamentală în sistemul general al organizării odihnei celor ce muncesc.

Printre realizările cu care țara-gazdă se va prezenta la Congresul de la Varna se numără o serie de ample construcții la orașe și sate, în centrele industriale ca și în zonele de odihnă din munți și de pe litoral.

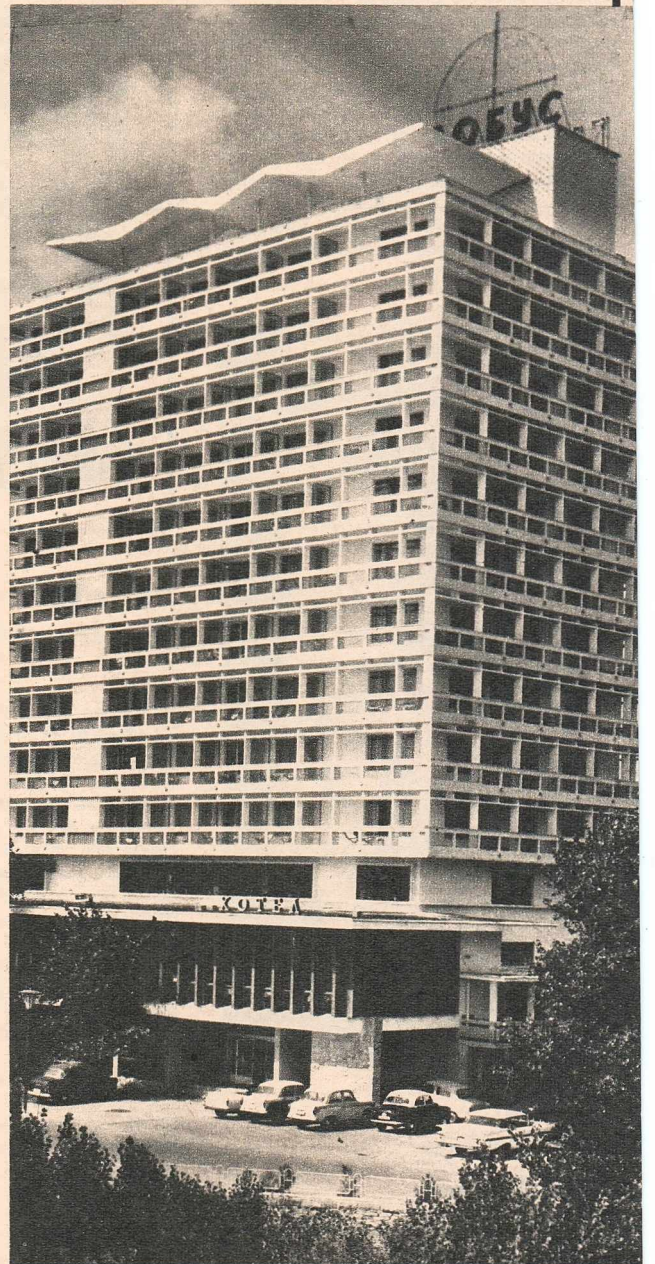
Capitala bulgară, care numără nu mai puțin de 200 de întreprinderi industriale, inclusiv unități de importanță republicană, oferă peisajul unui oraș în plină construcție pe o arie întinsă. Pe lângă cartierele de locuințe ridicate în ultimii ani, arhitecții bulgari consideră drept reprezentativ pentru strădaniile lor marele șantier «Moderno predgradie», deschis într-o zonă industrială a Sofiei. Cînd spre sfîrșitul anului 1980 șantierul își va închide porțile, pe hartă va apărea un adevărat oraș-satelit al Capitalei. «Moderno predgradie» se va întinde pe o suprafață de peste 700 000 metri pătrați și va avea în viitor aproape 300 000 de locuitori. Numeroase blocuri de locuit vor avea între 7 și 20 de etaje. Noul cartier sofiot va fi înconjurat de grădini și parcuri ce vor face legătura cu înălțimile Luline din apropiere.

La Varna și în celelalte stațiuni de pe litoral construcția de hoteluri și case de odihnă va continua de asemeni în ritm susținut. Arhitectura acestor noi construcții va purta amprenta liniilor moderne, simple, și a soluțiilor originale, ingenioase. Ele vor veni să îmbogățească marea constelație a așezărilor turistice de la «Nisipurile de aur» la «Slîncev briag» și de la «Albena» la «Galata» sau «Ceaika».

În ajunul sărbătoririi zilei de 9 septembrie, tot la Varna, a început ridicarea unuia dintre cele mai moderne combinate pentru construcția de case din prefabricate. Combinatul, care va produce materialele necesare pentru construirea unui număr de 4 000 apartamente anual, va fi inaugurat anul viitor, ceea ce va stimula ritmul construcțiilor pe verticală și pe orizontală.

Congresul mondial al arhitecților va constitui fără îndoială o sursă generoasă de inspirație atît pentru arhitecții țării-gazde, cit și pentru fiecare din cei două mii de delegați și invitați.

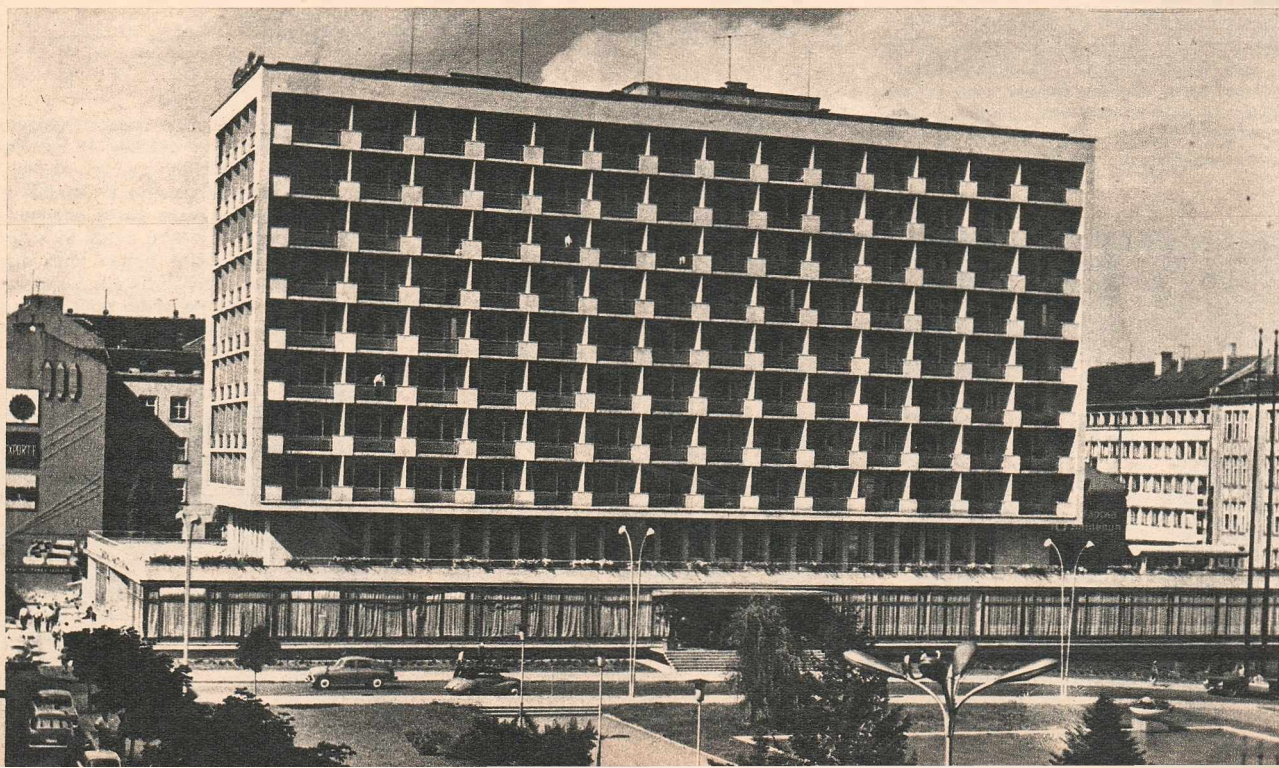
B. DAMIAN

Orizontale și verticale din beton și sticlă:

La Slîncev briag — hotelul «Globus» (sus).

La Sofia — hotelul «Rila» (stînga).

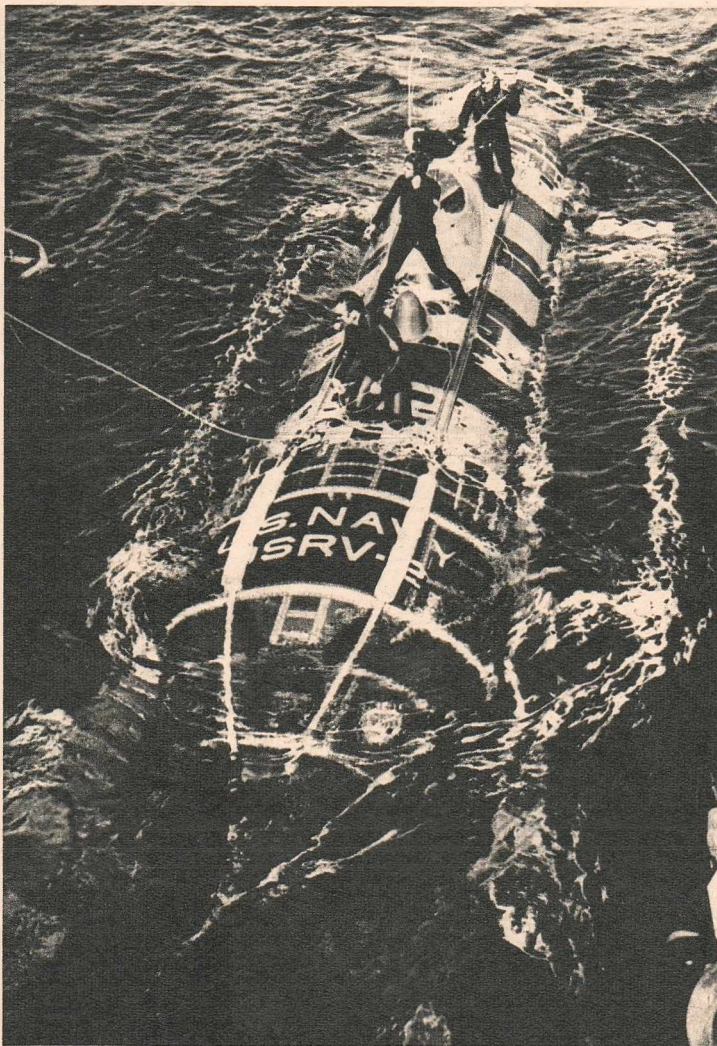
În așteptarea ploii

Într-un mare număr de state indiene s-au făcut resimțite urmările nefaste ale secetei persistente care s-a abătut asupra peninsulei.

Lipsa ploii a afectat grav recoltele așteptate pentru anul acesta, pierderile fiind evaluate, pe ansamblu, la șapte milioane tone. Seceta n-a cruțat nici viețile omenești, făcând numeroase victime în rîndul populației. În fotografie: un grup de țărani ajunși la disperare invocă cerul care a refuzat luni de zile să le dăruiască stropii vital necesari de ploaie.

primul salvator al submarinelor

După patru ani de cercetări (față de doi prevăzuți inițial) și investiții în valoare de 900 milioane dolari (față de 36 milioane pe cît se scontase la început), firma «Lokheed» a reușit să pună la punct primele două prototipuri operaționale ale unui submersibil destinat salvării echipajelor de submarine aflate în primejdie. Este vorba de un aparat de o construcție specială, foarte ușor (35 tone), care poate fi transportat la bordul unui avion, al unui submarin sau al unei nave de suprafață pînă la locul naufragiului, unde cu ajutorul unei aparaturi perfecționate de detectare localizează exact submarinul avariata. Coboară apoi pînă la acesta, se fixează pe turelă cu ajutorul unui dispozitiv special și transferă la bordul său echipajul. În caz că probele la care este supus în prezent submersibilul vor da rezultatele așteptate, se va trece la construirea altor exemplare, mai perfecționate, care vor putea servi nu numai la salvarea marinarilor, pînă acum condamnați, de pe submarinele avariate, ci și cercetărilor oceanografice, transferului de personal atașat stațiilor submarine, amplasării materialului industrial sau căutării obiectelor pierdute pe fundul mării. În fotografie: unul dintre cele două prototipuri realizate de «Lokheed».

cronica de trei secunde

ORDIN DE NOAPTE

Fiindcă noi, aici, pe această insuliță de hîrtie, pierdută în oceanul de hîrtie a lumii, fiindcă noi, aici, la debarcaderul nostru unde se leagă doar o fregată fragilă, cît trei secunde, cu care ne prefacem că plecăm noaptea în larg, dar adevărată e doar întoarcerea rapidă la țarm, în zori, temîndu-ne că acolo, în larg, nu vom găsi o ambulanță care să ne ducă la cel mai apropiat cenaciu, spital, ziar, film sau laborator de analize, fiindcă noi, pe acest petec de tipar și lumină, nu ne-am permis să rîdem de acest om, să-l contestăm, să-l bagatelizăm, să-l minimalizăm, — precum au făcut-o alții, după ultimul său eșec — să-l ironizăm, să-l batjocorim, să-l îndurerăm, fiindcă noi, mica populație din sufletul meu, nu ne-am permis să trîncănim și să pălăvrăgim în jurul său, cînd a fost adus de fiul său de pe mare pe uscat, după ce omul semnalizase în sfîrșit că nu mai poate, că-i e frig în spate, că-l doare trupul, fiindcă noi am scos steagurile vesele la fiecare victorie a sa, și victoriile sale încep din 1929, adică înainte de a ne fi născut, dar ce contează cînd te-ai născut cînd nu știi cînd vei muri...

Din 1960, omului acesta (născut la 17 septembrie 1901) i se mai dădeau trei săptămîni de viață. Chichester avea cancer la plămîni. Sfătuit de soția sa, el a refuzat operația și, în acel an, a plecat singur pe mare, cîștigînd

prima cursă transatlantică, a solitarilor. Aerul mării a fost pentru el cea mai bună terapeutică. După aceea, el a reușit să bată recordul Atlanticului în 30 de zile. După aceea, în 1967, a făcut turul lumii, pe un vas cu pînze, în 225 de zile și regina l-a înnoobilat, numindu-l Sir, cu aceeași spadă cu care Elisabeta I l-a înnoobilat pe Sir Francis Drake, cel care înfruntase «invincibila Armada» la 1588.

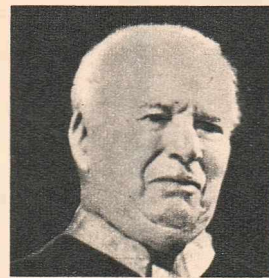
Atunci Sir Francis a spus: «Bucuria de a trăi vine din acțiune, din marile încercări, din efort — și nu din succes».

Avînd în vedere toate aceste argumente, noi, azi, ne dăm în forțul nostru interior un ordin, un ordin de noapte afișat pe fregata și la debarcaderul nostru, pentru a păstra de trei ori cîte 33 de secunde de tăcere în cinstea celui ce a fost Sir Francis, Sir Francis Charles Chichester, decedat la 25 august 1972 orele 14,30; la spitalul naval din Plymouth, cel care a mai avut puterea să scrie în ultimele sale clipe: «În definitiv cine decide asupra capacității unui om de a face ceva? Consultați medicii, le ascultați părerea, le acceptați tratamentul. Dar, făcînd bine socoteala, numai noi înșine sîntem siliți să hotărîm asupra noastră».

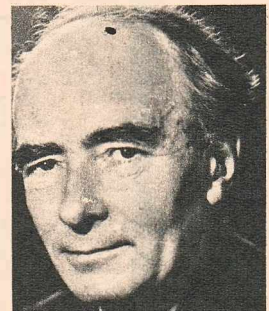
Adio, Sir! Nu se mai poate face nimic. Pe mîine.

Radu COSAȘU

agendă

Deși din motive de sănătate nu a putut participa personal la Festivalul filmului de la Veneția, CHARLIE CHAPLIN s-a aflat în centrul atenției generale. Retrospectiva cvasitotalității filmelor sale (dintre care au fost prezentate la festival 80 de pelicule) a constituit marea revelație a confruntării artistice de la Veneția, culegînd unanime aprecieri pozitive la adresa creației marelui artist.

«Un răspuns negativ la această consultare — a declarat recent primul ministru al Norvegiei, TRYGVE BRATTELI, în legătură cu referendumul din 25 septembrie asupra aderării țării la Piața comună — va priva guvernul de baza politică sa, nu numai în ce privește relațiile cu C.E.E., dar și în alte domenii». Ca atare, a precizat premierul norvegian, în cazul unui rezultat negativ, guvernul de la Oslo va demisiona.

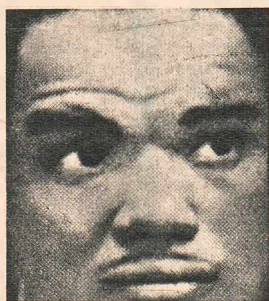
MICHAEL MORRIS LORD KILLANIN, noul președinte al Comitetului Internațional Olimpic, s-a născut la 30 iulie 1914, la Londra, și a practicat în tinerețe canotajul, boxul, călăria. Cariera și-a început-o ca ziarist, devenind apoi diplomat și ulterior director al mai multor firme irlandeze. Președinte al Comitetului olimpic irlandez din 1950, lordul Killanin a devenit membru al C.I.O. doi ani mai tîrziu și vicepreședinte al acestuia din 1968.

După ce, timp de cîteva luni, a fost obiectul unor insistente atacuri din partea cercurilor politice din opoziție, care îl acuzau în legătură cu ultimele scandaluri publice din Franța, RENÉ TOMASINI, secretarul general al U.D.R., și-a prezentat demisia «din motive de sănătate». După plecarea premierului Chaban Delmas, această nouă demisie este considerată de observatori drept semnificativă în perspectiva viitoarelor alegeri.

Cunoscutul publicist sovietic ALEKSEI GREBNEV, vicepreședinte al Asociației de prietenie sovieto-române din U.R.S.S., evocă într-un articol intitulat «Călătoriile mele în România» marile transformări petrecute în țara noastră în anii socialismului. În acest articol din revista «Nouvelles de Moscou», A. Grebnev scrie între altele: «România este un exemplu ilustrînd avantajele socialismului, care accelerează mersul istoriei și apropie viitorul de fericire».

EDDIE MACHEN, care în urmă cu ani era una dintre figurile cunoscute ale ringului în S.U.A., a murit în împrejurări misterioase în locuința sa din San Francisco. Fost pretendent la titlul mondial (challenger al lui Tony Liston), boxerul de culoare își cîștiga existența în ultimii ani ca... hamal în port. Cercetările poliției nu au putut stabili încă dacă Machen a fost asasinat sau s-a sinucis pur și simplu.

cronica satirică

de Teodor MAZILU

ospătarii noștri nu bat clienții...

Dacă omul cit trăiește nu învață, în orice caz cit trăiește multe așla... Ba una, ba alta. Acest sentiment de beatitudine nu mă părăsește în nici o împrejurare.

Un director de hotel înzestrat cu o aprigă bunăvoință mi-a făcut următoarea invitație:

— De ce nu veniți câteva zile să stați la noi? Se poate lucra foarte bine. Noi n-avem ploșnițe...

Mă uitam la el și nu-mi venea să-mi cred urechilor. Era foarte mândru de performanța pe care o realiza. Dar și pe mine mă stăpânea indoiala.

— Chiar n-aveți?

— Pe cuvântul meu de onoare. Noi n-avem...

Lucruri dintre cele mai elementare devin astfel un obiectiv mareț pentru care e firesc să-ți închini cei mai frumoși ani ai tinereții. Alt hotel-restaurant se laudă — de data aceasta în gura mare — printr-o reclamă zgomotoasă că posedă în cantități suficiente cearșafuri curate și chiar tocăniță de purcel. Da. Da. Tocăniță de purcel. Ce o fi așa extraordinar într-o tocăniță de purcel, bat-o Dumnezeu s-o bată? Am mai și văzut tocăniță de purcel, chiar am și mâncat tocăniță de purcel. Apoi un cearșaf curat nu este totuși ceva obligatoriu, ceva mai mult decât elementar de la sine înțeles? Să devină curățenia și tocănița de purcel surprize și puncte de atracție? Nu cred că în viața unui om normal o tocăniță de purcel poate să ia amploarea unui eveniment, să se ducă așa ca nebunul sute de kilometri pe arșiță și pe ploaie în căutarea divinei și ireversibile tocănițe. Nu din pricina tocăniței, fie ea chiar și cu mălmăliguță, și-au pierdut oamenii mințile. Iar cearșafuri curate — am mai văzut, de ce să mintim... Chiar am și dormit în ele. Toate mamele ne-au învățat aceasta încă din copilărie.

Alte restaurante se laudă în gura mare că în mod cu totul excepțional au ospătari politicoși. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, cum ar trebui să fie? Să bată clienții? Să-și arunce în stradă? Politețea unui ospătar e de la sine înțeles — nu poate fi transformată într-un element de senzație, în ceva cu totul ieșit din comun.

— Știi că la restaurantul X ospătarii nu te injură de mamă?

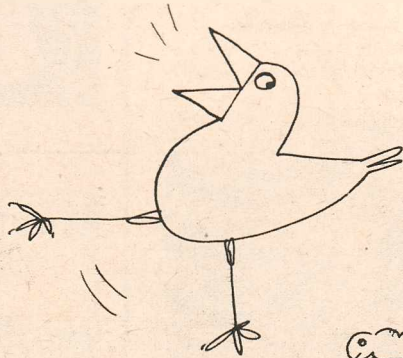
— Ei, lasă-mă! Mă duc și eu la restaurantul ăla...

Cineva m-a invitat în provincie să țin o conferință. Cu darul că-mi face un mare hatâr, cu sentimentul unei politeți duse la paroxism, m-a informat că, ei bine, să vezi și să nu crezi, îmi asigură, auzi delicatețe, auzi respect, pină și cazarea. Da, da, cazarea. Am rămas plăcut impresionat. Nu. N-am să dorm pe cîmp cum ar fi fost normal, n-am să moțâi în gară așa cum s-ar conveni, în mod excepțional o să mi se asigure chiar și un pat, chiar și o pernă, chiar și o pătură, ceva de vis.

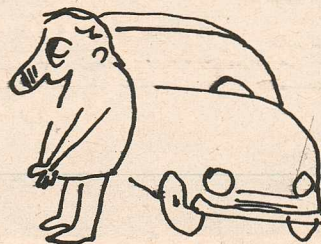
Cînd am auzit că n-o să dorm pe cîmp, ci într-un pat, pat adevărat, perne adevărate, cearșafuri adevărate, am acceptat imediat invitația. Așa ceva nu întâlnești de prea multe ori în viață.

umor

de Mihai STĂNESCU

— Stingu! Sting, drept, stingu!

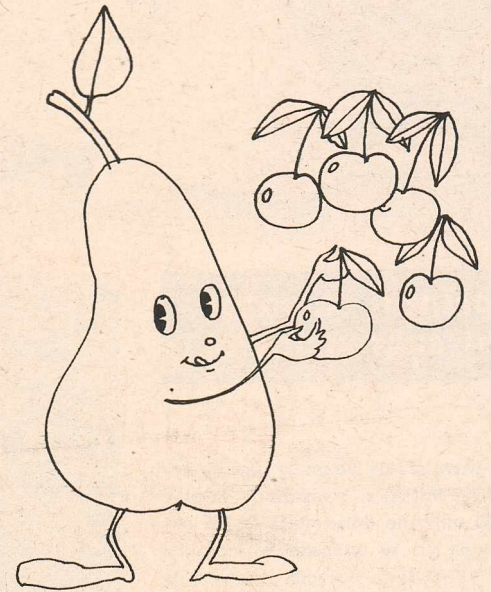

— Da, e-adevărat. Am beția vitezei...

M. OPROIU

— Nu beau nimic; sint cu mașina.

CULES

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ORIZONTAL: 1) Culeasă pe poteci de munte (dim.) — Coace piinea. 2) Culegătoare de... litere. 3) Roade, Grivei! — Dau boboci... în diverse anotimpuri — Alături în piersic! 4) Roadele pământului... — și... furnizorul lor. 5) Rodit în final! — Suc de plante. 6) A cules lauri la Roma — Pom cu poame acrișoare. 7) Roade. 8) Bogăție, tot a pământului — Pară mălăiată (fig.) — Mirare în trio (!) 9) Roade... la participiu — Magazie pentru recoltă. 10) Două din roade! — Este... cîmp cu cereale — Luați-le din timp. 11) Roade pe lângă ape — Culoarea fragilor.

VERTICAL: 1) Se culege pentru dăruit fetelor — Produce flori de... în și bumbac. 2) Recoltă din Gura Humorului (pl.) — Produs dulce, de pe la munte. 3) Ciclu majorității recoltelor — Orez întors! 4) Rotofeiu bun de murat — O mină de «boabe»... la plasă. 5) Dă roade (fig.) — Bun de cules — Culese din flori! 6) A răsărit acum (interj.) — Produs din sfeclă sau trestie. 7) Bună la ceva — Teren fără roade. 8) Rod al textilistelor — Cenușiu (reg.). 9) Florin Stănescu — Cîmpia cea mănoasă — Tîrg de produse agricole și de animale. 10) Ciuperci ce nu trebuie culese. 11) Roadele lui sint... aruncate pe foc... — ...iar ale acestuia, făcute... pilaf.

I.Gh. CARAIMAN

Dezlegarea jocului ZĂDUF, apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) CAMERA — EVA. 2) ARAMA — ADAM. 3) LATITUDINI. 4) OPĂRITA — AC. 5) R — H — IAPA — A. 6) ICAR — HAMAL. 7) FELAH — TAP. 8) ELAN — SĂRUT. 9) RA — ITE — ANA. 10) ERETICI — EU.

flacăra **F** *album*

Dublă întâlnire cu GREGORY PECK în filmele
«Ferma din Arizona» și «Nafragiați în spațiu».

